

szvetítése.
ezzene.
asz operák részletei.
állangó kisasszony.
Bohémet.
20.50: Gramofon tánc
verseny. Corelli, Ko-
rgerov műveiből.
ramofon. 19.05: Szó-
Gramofon.
Krakkó. 19.25: Gra-
hangverseny a var-
előadásában. Szule-
y. Bajgielmann: La-
városnegyedben. Ra-
zóó. Kurganov: Zsi-
nyörgés. Prokovej:
akra. Bruck: Kolni-
on. Bloch: Bal Sen-
onóshangszerekre és
abrand Anski egy
ezzene.
engyel műdalok. 20
5 kabaré. 22.15: Ká-
eli reklambangv.
ztató zene. 23: Gra-
erseny francia szer-
19.15: Hangverseny.
hangverseny Milá-
ualdi: A király leá-

redetések

kovicsné
egnagyobbítva
colai Iorga 19.
a-utca.
titinó házikonyha.

SIBIUBAN forgal-
mas helyen jól beve-
zetett cipőüzlet árú,
vagy árú nélkül, május
1-re jó feltételek mel-
lett átadó. Cim Ferdin-
and Friedmann Sibiu
Str. Metropolitan 5.

KÜLÖNBEJÁRATU
elegánsan burorozott
parkettes szoba 1 vagy
2 személyre kiadó. Fő-
tér 20 Simon.

PALESZTINAI BOR
már csak korlátolt mennyi-
ségben kapható. Meg-
rendelhető a Safruth
zsidó könyvkereskedés
utján Cluj, P-ta Mihai
Viteazul 39.

TELJESEN KÜLÖN-
BEJÁRATU szépen bur-
torozott szoba zongora
és írűdőszoza haszná-
lattal kiadó. Str. Cen.
Berthelot, Ötvös-u. 25.

ABLALROLETTA
űnműködő rúddal bár-
mely szélességben.
Nápvédő pornyavász-
nak csikozott és sima
kivitelben. Boskovits
József Cluj, Str. Reg.
Maria 15. 2971

KÜLÖNBEJÁRATU
burorozott szoba kiadó
rűrdőszoza használattal
Reg. Ferdinand 116. II.
em.

KERESKEDŐSEGÉD
81 éves, megnősültne
vidéki tizlettel rendel-
kező 25-35 éves zsidó
leánnyal vagy özvegy-
asszonnyal leveleket
„Nyugodt élet” jellegre
továbbít a kiadóhiva-
tal. 2974

NAPONTA frissen
fejt kóser tehén- és bi-
valyetej, tejszín, tejföl,
vaj és túró, valamint
csecsemőknek és bete-
geknek állandóan egy
tehéntől fejt friss tej
kapható Schwartz Ig-
nácénál, Str. Iuliu Ma-
niu (v. Szente-gyház u.)
24 szám.

ELENT KÖNYVET
Z UJ KELET
BAN.

XIII évfolyam * szám 69.
1930. március 23
Vasárnap
5690 év Adar 23

Uj Kelet az egyetemes erdelet...
ster Robert
Budapest
Disztér 2 II. e.

Előfizetési árak:
Egy évre... 1150 Lel
Félévre... 600 "
Negyedévre... 320 "
Egy hónapra... 110 "
KÖLFOLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK!
Egy hóra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő más pénzzem.)
Egy évre 10 dollár.
Mirdetésok
tarifa szerinti vételnek fol.

A boldogok szigete

Irta: Mayer Ebner

A cionizmus a boldogok szigete és a
sábit-politikus idemenekül, ha az, amit
politikának nevezünk, már az idegeire
megy. Am e boldogok szigetén sem
uralkodik idillikus nyugalom és esaló-
dik, aki az olajfák, a narancsligetek és
eukaliptus-erdők arnyékában bukolikus
örömöket remél. Mert a politika itt is
veszesen zajlik és annyi areculata va-
gyon, ahány part agal és dolgozik Erec
Jiszraelben. Ha a pártok száma egy
ország bagyságának mérőfoka lenne,
akkor Erec Jiszrael nagyobbbnak látsza-
nék Nagybritanniánál. Politika, poli-
tika, mindenféle csak politika! A cio-
nizmusban pláne élénk a politika és ne-
hogy azt higye bárki is, hogy a cio-
nista politika elüt a többitől, hogy más
és külbmb. Bizony nem más és nem is
külbmb. A kerek földön mindnyájan
emberek vagyunk. i . . .

De a politikától sujtott boldogok szig-
etén is van egy magaslat, amelyen a
pártok esatakialtása elhalkul. Ezen a
magaslaton lakozik a Nemzeti Alap és
ennek a szent kincsnek őrzője a mi
Üssischkinünk, aki — jöllehet maga is
harcos — nem vitázik, mert a Nemzeti
Alap drága ügye minden cionista párt-
nak. A revizionizmus nem merte érin-
teni, a radikálizmus elnémult előtte. A
pártoktól érintetlenül áll a valóságga
vált gondolat, a Szentföld megváltásá-
ról szóló gondolat: a Keren Kajemet.

Am a megváltás ügye veszályben fo-
rog. Meglehet, hogy a megváltás későn
jön. Megtörténhetik és megtörténik,
hogy a földet, amely a mi megváltásun-
kat várja, birtokba veszik mások és nem
engedik szabadon. Az egyház meg-
kereszteli, birtokba veszi a földeket és
jól tudjuk, hogy aaire az egyház rá-
teszi a kezét, azt nem egyikőnyen adja
vissza.

Teljes esőndben, minden előző nyílt
propaganda és pénzgyűjtés nélkül a
palesztinai római katolikus patriárka
hatalmas területeket vásárolt a Szent-
földön, amely széjjeltépi kolóniáink
összefüggését az Émekben. A cionista
világ mélyeség fájdalommal nézi, hogy
a féltékeny római Szentzsék hogyan ver
senyez velünk olyan területen, amely-
ről azt hittük, hogy minden irigység
nélkül fogja nekünk atengedni.

Róma! Tied a világ! Hagyd nekünk
a kicsi országot ott a Jordán partján,
ahol az a férfi vándorolt, aki fundamen-
tuma a te nagyságodnak!

Rómanak azonban, a pápai Rómának
más tervei vannak. Ugylátszik, hogy
nem biztos a zsidóság feletti győzelmé-
ben, ahogy az írva vagyon a keresztény
ség szent könyveiben, mert külbmben
nem nyulna olyan profán eszközökhöz,
mint amilyen a földvásár Palesztiná-
ban. Nem találta volna szükségesnek a
Péter-filéreket olyan földek megszerzé-
sére fordítani, amelyeknek jövedelme
sokkal kisebb, semhogy akár keresztény
kapitalisták is megelegetnének vele.
Róma bizonyára nem egyszerű kolóni-
zációs munkát akar ezen a pénzen, ha-
nem valláspolitikai jellegű kolonizá-
ciót.

Valláspolitikai! Borzalmas szó, de fá-
dalom, realis háttér van. Róma másod-
ízben teszi meg az utat Galileából Jeru-
zsaLEM felé. Másodízben akarja előbb
meghódítani a falut és a földjeit, mi-
előtt kezét rátenné a szent városra,
amely egykor a városok fejedelme volt.
Róma ezttal nem lándzsával és faltörő
kösökkel akar hódítani, hanem meg-
veszi a földet, hogy az ország az övé
legyen. Mi zsidók az utolsók leszünk,
akiknek Róma bérbeadja a mi atyai
örömünket.
Az a veszedelem fenyeget, hogy drága
földünket sokkal erősebb fél javára

fogjuk elveszteni, mint amilyenek az
arabok.

Nem tudunk versenyezni az összeg-
tekintetében, hanem csak a tempóban.
Bis dat qui cito dat: Duplán ad, aki
gyorsan ad. A latin közmondásnak soha
nem volt ilyen talaló értelme. Mintha a
cionisták számára találtak volna ki,
hogy őket a Keren Kajemet munkájára
serkenték.

Te kicsiny gyűjtő, Cion ismeretlen
katonája, read most nagyjelentőségű
feladat hárrul. Nem kisebb tekintéllyel
perlekedsz, mint a patriárkával, aki
előlünk megvásárolja a földet. Perle-
kedsz JeruzsaLEMért Róma ellen!

Te kicsiny ismeretlen katona, kettőzd
meg lépéseidet, mert a tenger tulsó ol-
dalaról Róma háborura készül, hadjá-
ratra országunk ellen, hogy meghódítsa
Erec Jiszraelt!

A legbékésebb fegyverekkel akarjuk
megvédeni az országot. Van-e ártatlan-
nabb fegyver a Nemzeti Alap kék per-

selyeinél? Meg kell tölteni és ki kell
űriteni őket. Megtölteni és kiűriteni ez-
ttal két nagyjelentőségű feladat. Ál-
dott, aki adakozik és áldott, aki az ado-
mányokat veszi és földet vásárol.

A Nemzeti Alap évről-évre külb-
erőfeszítéseket tesz nagyobb összegek
gyűjtésére. Mint jó pszichológus, a
legalkalmasabb időben csinálja akcióit
és külb-ösen alkalmasnak találja a pu-
rimi hetét adománygyűjtésre.

Purim! A kedves ünnep már elmúlt
ugyan, de füleinkben még mindig ott
cseng a nem épen harmonikus purim-
kereplő szimfóniája, a berregés, ami
Háman nevét kíséri, valahányszor a
megilla felolvasója ezt a nevet kiejti.

Purim! Ki ne emlékezne vissza a szü-
lői házból eltöltött évekre, amikor még
érvényben volt az ajándékküldés szép
szokása.

Purim! A galut egyik országában
zsidó győzelem volt! A zsidó szépség
győzelme a királyok-királyának udvara-
ban. Eszter — Miss Perzsia és Média, a
legszebb, aki valósággal trónra lépett és
aki zsidó maradt akkor is, amikor ural-
kodójává lett az uralkodónak.

A Nemzeti Alap a esodás és boldog

emlékeknek szentelt időkben Izrael gyer-
mekéhez apellál. Az országot meg kell
váltanunk és csak akkor tudjuk meg-
váltani, ha a lehető leggyorsabban meg-
vásároljuk a földet és megvásárolni
csak akkor tudjuk, ha pénzünk van és
pénzt csak úgy tudunk előteremteni, ha
Izrael népe adja a pénzt teljes szívvel
és teli marokkal.

A legkisebb adomány egy darab föld-
et jelent, ha még oly kicsiny is. Aki
földet szerez, a földet minden dimen-
ziójában megszerzi, mélyen le a föld köz-
pontjába és magasan fel a csillagokig.
A földnek csak szélességében és hosz-
szúságában van határa. E határokat
pedig ki kell terjesztenünk kelet felé
egészen a sivatagig, nyugat felé a ten-
gerig és Danig és Bersabaig észak és
dél felől.

Mi, cionisták ezzel a felhívással indít-
juk be a Zsidó Nemzeti Alap purimi
akcióját. Arról van szó, hogy sok du-
nám zsidó földet váltunk meg fogsága-
ból. Akad-e közöttetek valaki, aki a föl-
szabadítás eme munkájában ne akarjon
résztvenni?

Sietni kell, nehogy Róma a foglyot
örökké láncba verje!

A liberálisoknak minden eszköz jó a hatalom megszerzésére

A liberálisok tisztviselő tagjaikat szabotázsra,
a kereskedőket sztrájkra izgatják,
lapjaikban pedig rémhireket terjesztenek

A kormány erőlyesen szembeszáll a liberálisok aknamunkájával, a liberálisok rémhírterjesztő francianyelvű
lapját elkobozta, a kereskedők izgatói ellen pedig bünygyi eljárást indít

Bucuresti-Bukarest, március 22. (Az
Uj Kelet tud.) Az „Adeverul” mai szá-
mában dr. Blumenfeld Scrutator, az is-
mert fővárosi publicista, érdekes cikk-
ben analizálja a kormány helyzetét. „A
városi választások eredménye” — írja
Scrutator, — arra enged következtetni,
hogy a közvélemény egyrésze már el-
felejtette, mit jelentett az ország szá-
mára a liberálisok uralma és külb-ösen
milyen katasztrófális következmények-
kel járt Bratiannu Vintila pénzügyi po-
litikája. Egyenesen fantasztikus az,
hogy a liberális párt jelenlegi vezére
merészeli a nemzeti parasztpárti kor-
mányt hibáztatni a gazdasági válságért
midőn ő személyében és egyedül felelős
mindazért, ami ma az országban törté-
nik. A pénzügyminisztériumban nem-
régén jelentkeztek olyan kereskedők,
gyárosok, akik 1916-ban és azóta hosz-
szu éveken át szállítottak az államnak,
anélkül, hogy követeléseiket behajthá-
ták volna. Bratiannu Vintila elzavarta
őket a pénzügyminisztériumból, anyagi-
lag tönkretett számosat közülük, hogy
ugyanakkor nemlétező költségvetési
felelőségekkel dicsekedhessék ország-világ
előtt. Hát kell ennél beszédesebb példa
Bratiannu Vintila gazdálkodásának jel-
lemzéséről!

Hogyan szabotálják a liberá-
lis tisztviselők a kormányt

A cikkirő elmondja ezután, hogy a
nemzeti parasztpárti intellektuelek bi-
zonyos keserűséggel fogadták a regáti
választási eredményeket, amelyekből
azt a konkluziót vonják le, hogy a köz-
vélemény egyrészeben termékeny talaj-
ra talált a liberálisok kampánya. A li-
berálisok nemesak az ország közvélemé-
nyét tévesztik meg, hanem teljes ere-
jükkel azon vannak, hogy párthü tiszt-
viselőik segítségével szabotálják a kor-
mány kezdeményezéseit. A „Dreptatea”

a napokban leközölt faximilében egy
levelet, amelyet egy Jonescu nevű szol-
gábiró intézett volt liberális prefektu-
sához. A szolgábiró közli a levélben,
hogy a liberális párt hozzájárulásával
elfoglalta azt a posztot, ahol őt a jelen-
legi kormány áthelyezte. Beszámol ez-
után a propagandáról, amelyet a falu-
lakói között kifejt és bejelent, hogy né-
hány ember kivételével már az egész
falu liberális érzelmű. Az emberek alig
várják a Maniu-kormány bukását.

A kormány elkobozta a libe-
ralisok francia szövetségét

A levélből kitűnik, hogy az állami hi-
vatlanokok egyrésze teljesen a liberá-
lis párt szolgálatában áll és csak azo-
kat a rendelkezéseket hajtják végre,
amelyekhez a liberális pártvezetés is
hozzájárul. Ez azonban csak az egyik
módja a szabotálásnak. A liberális párt
nemrégiben távirati ügynökséget ala-
pított, amelynek egyetlen feladata az,
hogy a kormányra kedvezőtlen híreket
szállítson a külföldnek. Azok a rémhí-
rek, amelyek legutóbb bejárták a kül-
földet Romániával kapcsolatban, első-
sorban a liberális párt műhelyéből szá-
rmaznak. A liberálisok francia nyelvű
hivatalos lapja, a „L'Independence Rou-
maine” tegnap számában azt a hírt kö-
zölte, hogy Madgearu pénzügyminisz-
ter a lej revalorizációját készíti elő, és
jelenlegi értékének negyedére akarja le-
szállítani a lejt, hogy úymódon inflá-
ciót idézhessen elő és lehetővé tegye a
parasztságnak, hogy könnyen szabadul-
jon jelzálogtörlesztésaitől. A kormány
tegnap este minisztertanácson foglalko-
zott a liberális lap híradásával és el-
rendelte a lap összes példányainak el-
kobozását. A rendőrség emberei megje-
len tek tegnap este a Viitorul nyomdájá-
ban és az összes ott talált lappéldányo-
kat elkobozták. Miután a L'Independence
főleg a külföldi közlemény infor-

málására van szánva, a kormány táv-
iratilag utasította a határállomásoknál
szolgálatot teljesítő rendőrhatalóságokat,
hogy az esetleg már elexpediált példá-
nyokat tartsák vissza.

Ugyancsak a liberálisok manőverének
minősíti a kormány azt az akciót, ame-
lyet a „Statul Negustoresc” kezdemé-
nyezett s amelynek célja az volna, hogy
az ország kereskedői hétfőn félnapos
demonstratív sztrájkot tartsanak a tul-
zott adókövetések ellen. Mint lapunk
máshelyen megirtuk, Madgearu pénzü-
gyminiszter kijelentette, hogy az üz-
letek bezárását a fozdasznak minősíti a
kereskedőket megfosztja iparendélyük
től, bíróság elé állítja őket és bünygyi
eljárást indít a mozgalom szitói ellen.

Mondjon le a kormány?

A nemzeti parasztpárt intellektuel-
jei között egyre erőteljesebbé válik a
meggyőződés, hogy a liberális manőve-
rekkel szemben a legjobb fegyver az
volna, ha a kormány azonnal benyujta-
na lemondását. Hadd jöjjenek a liberá-
lisok, — mondják ezek a kormánypárt
vezetők — bírkózzanak ők meg azzal a
borzalmas gazdasági és pénzügyi kri-
zissal, amelyet ugyancsak ők teremtet-
tek meg és viselnek a liberálisok ennek
a szerencsétlen helyzetnek ma reánk
háruló minden ódiumát. A közvélemény
meg fogja látni, hogy a liberálisok nem
e lesznek ugyancsak kényszerítve újabb
adókövetésekre. Igazságtalan és méltá-
nytalan, hogy bennünket érjen a köz-
vélemény haragja mindazért, amit a
liberálisok okoztak az országnak.

Ez a felfogás, természetesen nem fedi
a nemzeti parasztpárt központi vezető-
ségének véleményét is. Am nem kevésbé
igaz az is, hogy ezeknek a kormánypárti
intellektueleknek sok mindenben iga-
zuk van.

ALLANDO VEDELEM

ALLJ!!!

A nagy forgalom közepette a rendőr véd a fenyegető veszélyektől. Azonban mégsem tudja elhárítani azokat a veszélyeket, amelyek a légkőri behatások folytán keletkezhetnek az autókban és rombadőlhetnek az egész vezérendezést. Csak a "Rádó rendőr" a

PHILIPS TULFESZÜLTSEG VILLÁMHARTÓ

képes minden légkőri behatás ellen védelmet biztosítani. Itt a nyár... Védje vezérendezését egy tulfeszültség villámhárító felszerelése által. Minden levezetés után azonnal saját magától működik tovább és újabb tulfeszültséget megint leveztet a földre.

PHILIPS
Tulfeszültség Villámhárító

Két tanár ellen tüntet a párisi egyetemi diákság

Szünetelnek az előadások a jogi és az orvosi fakultáson

Páris, március 22. A francia fővárosba beköszöntött a tavasz. A pár napos zápor, mely katasztrófális árvizvel árasztotta el Délfranciaországot, hirtelen véget ért, az emberek levették a télikabátot és behunytt szemmel sütkéreznek az utcákon. Az egyetemi diákságot is föl-villanyozta a tavaszi nap melegsége és otthagya az unalmas tantermeket, testületileg kivonultak az utcákra. A Boulevard St. Michelen, a Pantheon és az egyetemi épületek körül hatalmas tömegekben hullámoznak az utcákon és a Quartier Latin minden sarkát megszállták a rendőrök. Minden téren és a Sorbonne körüli utcákon tízes-huszas csoportokban állogálnak a rendőrök, akiket tízpercenként vizsgál végig egy-egy rendőrbrigádéros, félóránként pedig a kerületi rendőrfőnök. Minden pillanatban felvillan imitt-amott egy kis titkos rendőrautó, amit már messziről föl lehet ismerni a sáfförök egyforma kék ruhájáról és a titkosrendőrök jellegzetes civilruhájáról. Néha-néha ordítás hallatszik fel innen-onnan és az érdeklődők között hamar megjelenik egy kis menet... négy-öt kerékpáros rendőr kíséri egy-egy hevíltárcu diákot, vagy borzashajú diákkisasszonyt, akiket hangos ordítással kíséri a diáksergészen a rendőrség.

Tulajdonképpen Gaston Jéze professzor egyik előadásán törtek ki a legelső zavarok. A professzor ur azzal kezdte első előadását, hogy párhuzamot vont a királyság és köztársasági államforma között. Tudni kell, hogy a párisi főiskolák aktív politikával foglalkozó csoportjai két szélsőséges álláspontot képviselnek és pedig a diákság zöme az Action Française mögé tömörült királypárti, a kisebb része viszont szélsőséges szocialista. A királypárti diákság már ezen az első előadásán erősen állást foglalt Jéze professzor nézeteivel szemben és egyszerűen kifütyülték a professzort az előadásról. Jéze professzor azóta nem is tud egyetlen előadást sem tartani az egyetemen.

A tüntetések igazi okát azonban nem is ez az előadás, hanem Jéze professzor-

nak a „Journal des Finances“ című újságban közzétett cikke szolgáltatta. Ez a cikk, melyet a legtöbb lap egészben, vagy részletekben át is vett a fentemlített szaklapból, már azért is megérdemli érdeklődésünket, mert azt a Sorbonne droit publique tanára írta elő, akinek feladata az ifjúságot a közjogban kioktatni.

— A politikai erkölcsök... — írja Jéze professzor a „Journal des Finances“-ban — a háború előtt is teljesen kilátástalanok voltak már, a háború után azonban teljességgel leromlottak. Franciaország még sohasem tudott parlamenti kormányt összeállítani. Már 1914 előtt híresek voltunk állandó kormányválságunkról. A háború után azt remélték, hogy ez a helyzet meg fog majd javulni. A javulásból azonban mindeddig még semmi sem következett be. A parlamenti anarchia 1925—26-ban érte el a tetőpontját. Most ismét visszatérünk ebbe az anarchiába, amelyből — azt hitük, — már kilábalunk. A politikai válságot a pénzügyi válság csak súlyosbította. Ez a küzdelem még azokat a rétegeket is megmozgatta, amelyek eddig egyáltalában nem törődtek a parlamenti szabályokkal. Most már a közvélemény érdeklődő buzditásai is hozzájárulnak ezekhez a viszályokhoz. A kormányok, hogy valahogyan többséget biztosítsanak maguknak, kénytelenek voltak a miniszterek számát is emelni. Ez pedig egészen új gondolat Franciaország számára, ehhez először hozzá kell majd szoktatni a választókat. A kormányok első dolga természetesen az volt, hogy kimutassák a miniszterek nagyszámának előnyeit. Azt hangoztatják, hogy a társadalmi élet bonyolultabbá válása tette szükségessé ezeket az intézkedéseket. Ez azonban nem vehető komolyan. Elég, ha megnézzük, hogyan osztják ki az egyes miniszteri tárcákat, hogy az ember meggyőződjék róla, hogy az állami tisztségekkel való kereskedésnek semmi köze sincs a társadalmi zavarokhoz. Egészen másutt van a hiba. Minden képviselőházban vannak ambíciók, amelyeket ki kell elégíteni.

egy kormány azt akarja, hogy sokáig uralmon maradjon, maga köré kell gyűjtenie mindazokat a csoportokat, amelyek valamilyen erővel rendelkeznek. Ha a kormány másként cselekszik, akkor ellenségévé teszi azokat, akik eddig támogatták. Nagyon sokan vannak a mi parlamentünkben, akik mindenáron miniszterek szeretnének lenni.

— Hogy a kormány stabilitását biztosítani lehessen, a kielégítetlen miniszterjelölteknek okvetlenül tárcát kell juttatni. Harmincegy minisztérium erre nagyon kevés. Még ötven sem volna elég. Ezeknek a különböző kis mellék-minisztereknek különben igen fontos szerep jut a politikai életben. Nekik kell megoldozniuk a parlamenti folyókat. Egész kis politikai főzöcskéket kell játszaniok, ha kell, nyájas szóval, baráti rábeszéléssel, ígéretekkel... de ha kell, akár fenyegetésekkel is, hogy a kormányoknak megfelelő többséget biztosíthassanak. Mondjuk ki nyíltan, ők idézik elő a korrupciót. Ez nem cinizmus, hanem egy eklatáns igazságnak ex-cathedra való megállapítása. Ugy kell venni az embereket, amilyenek és nem szabad tőlük mást várni, mint amit tőlük remélhetünk. Azok pedig, akik ehhez

nem tudnának könnyűszerrel hozzájárulni, egyszerűen ne menjenek a parlamentbe.

Gaston Jéze professzor ezzel a cikkével módfelett magára haragította a diákságot. Azt hangoztatják, hogy olyan professzornak, aki az erkölstelenségnek ilyen mély fokára süllyedhetett, nem szabad hallgatni a tanítását. Egyelőre kivonultak az utcára és éjjel-nappal egymást felyáltva örködnek a jogi fakultás kapui előtt, hogy egyetlen hallgató se mehessen be Jéze professzor előadására.

A rektorának az állandó verekedések megakadályozása végett be kellett szüntetni az előadást. Be kellett zárni az orvosi fakultást is, bár ott az okok korántsem olyan súlyosak, mint a jogi fakultáson. Az orvosi karon Blanchetiere professzor miatt tört ki a diáktörvadás. Blanchetiere az elmúlt fél év végén majdnem minden szigorlatot elbuktatott. Azóta, amint belép a tanterembe, hangos fütyty, ordítás fogadja, tintásüvegeket és más foltthagyó dolgokat hajigálnak feléje, úgy, hogy hetek óta egyetlen előadásán sem sikerült két szónál többet kiejtenie.

Marinkovics Párisba érkezett, hogy részt vegyen a hágai szakértekezleten

Páris, március 22. Genfi jelentés szerint Marinkovics jugoszláv külügyminiszter a francia fővárosba utazott Genf-ből, hogy a résztvegyen a hágai megegyezés részleteinek kidolgozására hivatott szakértekezlet ülésén. A jugoszláv külügyminiszter érkezését a jugoszláv követség ma délre

várja. Páris, március 22. A képviselőház pénzügyi és külügyi bizottsága együttes ülést tartott, amelyen Reynaulds pénzügyminiszter expositum mondott a bizottságok előtt fekvő hágai megegyezésekről.

Három évi fegyházra ítélték gyermekrontás miatt

holott a kislány nem volt hajlandó atya ellen vallani

Berlin, márc. 22. A lichtenbergi bíróság elé odaáll a tanu: fejletlen, gyöngye kis lányka. Az elnök részöl:

— Figyelmeztetek, hogy senki se kényszerít vallomásra az apát ellen: ha akarsz, beszélj, ha nem, akkor nem beszélsz. Tehát?

— Nem! — mondja a kislány. Már mehet is. Az apja föllelegzik. Három lépésre az áldozattól, az ő áldozattól, kalitkaszereű rekesszen reszketett. Ott kellett állnia, amíg a gyermeke „vallott”, hogy ne lássa a kislány a lelketlen megrontót, aki — az apja.

Schulz nem először áll bírak előtt. Tavaly novemberben letartóztatták. Ugyanazon a telken, ahol ő mint őr szolgálatot teljesített, találtak meg a 11 éves Zaepernick Hilda holttestét. Schulz tagadott és a közismert becsületességére hivatkozott, katonaviselt, háborútjárt voltára.

Es kivonultak a mentőtáncok: a felesége, a család, a kislánya, akik már akkor, sőt már régebben: héteves kora óta, megrontott az apja. Mind vallottak, hogy az ő férjük, apjuk, rokonuk talpig becsületes, derék ember. Nemhogy gyilkosságra nem képes, de a légynek se vét. A háboruban résztvevett ugyan, de erőszakosságra nem hajlamos. Hazaengedték. Még aznap, újból merényletet követett el a leánya ellen. Most ezért áll a bírak előtt. Es vall:

A háboruban szemlővést kapott. Az agyát is megsértette a golyó. Félszemmel és rokkant idegekkel ténfergett. Az állam havi járadékot folyósít neki, havonta a villanyóra pontosságával érkező pénz. A félszemű emberke már férfinék nem való, de férjnek még igen. Elvehet egy özvegyet sok gyermekkel, neki magának is lesz öt. Ez a leánya a legidősebb. Mikor Berlinbe jönnek, az építéshez, ahol állást kapott, nincs lakásuk. Ma sincs. Tizenötven vannak egy szobában. Ő mag iszik. Részezségében történt meg először...

Ahogy beszél, a terem lasanként megtelik a vérágyasztó nyomor kísérteties jajongásával. Nincs az a szimfónia, amelyik tülharsogja ezt a jajtást!

— 1926-ban bevitték az elmegyógyintézetbe, mert az utcan dühöngeni kezdtem. Igazságtalanság történt velem kevés járadékot állapítottak meg. Meggyógyítottak.

Az elnök megkérdi: — Kire haragudott akkor, amikor az utcan dühöngeni kezdett?

Schulz leszeji afejtét, aztán bárgyan feleli:

— Saját magamra. A tárgyalás nem nagyon sokáig tart. Eredménye: három évi fegyház. De Hasenki sincs kielégítve. Valami más kel-

let volna. Enyhébb büntetés? Talán. Fal hoz állítani és kiirtani az emberhalomból? Talán. Nyomorékká lett, félkötyű, iszákos és verekedő ember, a családját ütötte-verte — kinek kell az ilyen ember fia, kinek használ, mi az értéke? Falhoz állítani — talán több embert elégített volna ki, mint ez a három év. Száz ember közül három sincs, aki ép idegekkel bírni ki, ha huszonnegy órára fegyházba dugnák. Három évi fegyház elképzelhetetlen borzalom. Ha élve hozzák ki utána, Schulz még ronesabb ronesként kerül ki a napra. A járadékot azért majd tovább kapja, az életfogytiglan jár.

De mi lesz a Zaepernick kislány esetével? Hol a bűnös? El lehet képzelni, hogy aki a saját leánykáját megrontotta, az mást se kimélt? És mert a szerencsétlen gyermek segítségért sikoltozott, a torkára tette a kezét? Azok a tanúk, akik tavaly novemberben a Schulz becsületességét bizonyították, ma — kiderült — egy részeges „járadékutalajos” leterrorizált, megfélemlített áldozatai. Ki felel tehát a gyilkosságért?

Aki a tárgyalást figyelemmel kísérte, az észrevehette valamit: a félbolond, nyomorék, iszákos Schulz mindenért kapta a három évet. És a kis Hilda esetét, amelyre úgy sincs semmi bizonyíték, nem firtatják tovább.

ISTEN VELED ECSET!
ISTEN VELED SZAPPANI!

Isten veled melegviz
Isten veled unalmas szappanhab!

1 perc alatt megborotválkozhatsz
szappan és víz nélkül
szappan és víz nélkül
írást nélkül
írást nélkül
csakis a

LAMPROGRÉM-MEL

Kapható minden drogeriában, gyógyszerüzletben és pipereüzletben. — Főterületi Nagyrómánia képviselő: **D. RODITI & C-é.** Család Serban Voda No. 4, BUCUREȘTI.

hogyan lehet nélkülözni ezt!!!

Az er
a lib
é

Bukarestben ó
nyugodtak me

„A pániknak

Bucuresti-Bul
Uj Kelet tudós
ma egész nap
kodott. A nyug
dence Roumain
francia nyelvi
a hiresztelése id
kormány a lej o
Az újságciikk, —
séről lapunk ma
— és amely nyi
denciával iródot
elő az ország ga
tében, hihetetlen
keltett. Annak e
a legszélesebbkö
te meg a kedély
kében, a tözsdén
lat uralkodott.
lanság a nagyb
vállalatoknál is
ten ostromolták
cióként a kormá
ügyi köröket. K
nem beszéltek e
valvációjának t
csak a késő délu
tak le, midőn a
ra hozta azokat
lyeket a rémhirt
ganatosított.

Bratia
az „L

Bukaresti lapo
az „LIndependent
tila intencióinak
nesen az ő utasi
resti lapok szeri
is jól tudják, ho
gazdasági és pé
ilyen természetü
tik a kormány m
teszik azokat az
ket a kormány a
kében tesz. A li
latalomra akarr
azonban a közsé
sok a kormány
ték, nyilvánvaló
alkotmányos me
ködésének utján
jelenlegi kormán
ügyi téren igyek
atlan nehézsége
működése elő, ho
szág gazdasági
mentői vegyék k
diabolikus ter
pendence cikke,
dőknek sztrájkra
ezen pont körül
hírek, amelyek
helyzetével kap
láttak. A liberál
dítő jelentőségü
mert erre mutat
ermelmi állami
mány munkáját
soha olyan mére
most.

**Fizetés-
képtele
gyors**

Hírsc

B R

Str. Portii

Megbízhatóság

ismert. Ipari

délm

„TS

Alhírt terjesztett az ellenzéki sajtó Mihalache lemondásáról

Az erős kéz politikájához nyult a kormány a liberálisok koncentrikus rémhírterjesztő és izgatási kampányával szemben

Bukarestben óriási izgalmat keltett a liberálisok franciayelvű szócsovének cikke és a kedélyek csak akkor nyugodtak meg, amikor a hatóságok a lapot elkobozták — Mihalache erőlyesen megcáfolta a lemondásáról terjesztett híreket és drasztikus szankciókat ígért be

„A pániknak ebben a hangulatában lehetetlen kormányozni” — mondotta Madgearu a kamarában

Bucuresti-Bukarest, március 22. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A fővárosban ma egész nap hihetetlen izgalom uralkodott. A nyugtalanságot a „L'Independence Roumaine”-nak, a liberális párt francia nyelvű félhivatalos lapjának az a híresztelése idézte elő, amely szerint a kormány a lej devalvációját készíti elő. Az újságírók, — amelyek megjelenéséről lapunk más helyen beszámoltunk — és amely nyilvánvalóan azzal a tendenciával íródott, hogy pánikot idézzon az ország gazdasági és pénzügyi életében, hihetetlenül nagy visszhangot keltett. Ennek ellenére, hogy a kormány a legszelebbkörü övintézkedéseket tette meg a kedélyek lecsillapítása érdekében, a tözsdén valóságos pánikhangulat uralkodott. Teljes volt a tájékozatlanság a nagybankoknál és gazdasági vállalatoknál is, amelyek kétségbeesetten ostromolták meg közelebbi információkért a kormányhoz közel álló pénzügyi köröket. Kávészakban, az utcán nem beszéltek egyébről, mint a lej devalvációjának tervéről és a kedélyek csak a késő délutáni órákban csillapodtak le, midőn a kormány nyilvánosságra hozta azokat az intézkedéseket, amelyek a rémhírterjesztőkkel szemben foganatosított.

Bratianu Vintila inspirálta a „L'Independence” cikkét

Bukaresti lapok információi szerint, az „L'Independence” cikke Bratianu Vintila intencióinak megfelelően és egyenesen az ő utasítására íródott. A bukaresti lapok szerint a liberálisok nagyon is jól tudják, hogy az adott bizonytalan gazdasági és pénzügyi helyzetben az ilyen természetű hírek csak megnehezítik a kormány munkáját és lehetetlenné teszik azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a kormány a válság enyhítése érdekében tesz. A liberálisok minél előbb hatalomra akarnak kerülni. Minthogy azonban a községi és megyei választások a kormány győzelmét eredményezték, nyilvánvaló lett számukra, hogy az alkotmányos mechanizmus normális működésének útján nem dönthetik meg a jelenlegi kormányt. Gazdasági és pénzügyi terén igyekeznek tehát áthidalhatatlan nehézségeket emelni a kormány működése elé, hogy végül mint az ország gazdasági életének egyedüli megmentői vegyék kezükbe a hatalmat. Ezt a diabolikus tervet szolgálta a „L'Independence” cikke, ezt szolgálta a kereskedőknek sztrájkra való ösztönzése és ezen pont körül forognak mindazok a hírek, amelyek az ország pénzügyi helyzetével kapcsolatban napvilágot láttak. A liberálisok, a látszat szerint, látó jelentőségű attackra készültek fel, mert erre mutat az is, hogy a liberális erzelmi állami tisztviselőknek a kormány munkáját szabotáló tevékenysége olyan méreteket nem öltött, mint most.

Erős kéz politikáját inaugurálja a kormány

Ugy látszik azonban, hogy a kormány a legenergiusabb és a legszelebbes intézkedésre van elhatározva a liberális manőverekkel szemben. Azok a kijelentések, amelyeket Madgearu pénzügyminiszter a kamara ma délutáni ülésén tett, Mihalache földművelésügyi miniszternek lemondási hírével kapcsolatosan tett nyilatkozata arra engednek következtetni, hogy a kormány a szorosabb értelemben vett törvényességet és alkotmányosságot is át fogja hágni, ha az országot alarmizáló kampány elfojtásáról lesz szó. Ezt bizonyítja az is, hogy ma délelőtt a bukaresti főügyész házkutatást tartott a „Vitorul” és a „L'Independence Roumaine” közös szerkesztőségében.

Mit irt a liberális párt francia szócsové

Az eseményekről szóló tudósításokat egyébként alább adjuk. Tegnap délután jelent meg az „L'Independence Roumaine”-ben az az információ, amely huszonnégy órára lázba hozta az egész ország közvéleményét. A cikk szóról szóra a következőképpen hangzott: „Charles Rist és Roger Auboin külföldi szakértők a lej stabilizációjával kapcsolatos jelentésükben rámutattak arra, hogy a kormánynak nem fog sikerülni az 1930. évi költségvetés kiegyensúlyozása és az minden valószínűség szerint egymilliárd lejes deficitet fog zárulni. A külföldi szakértők sörgős intézkedések foganatosítását kérték a kormánytól a deficit megelőzése érdekében és különösen az adminisztrációs költségek csökkentését és a szesz törvény módosítását követelték. Minthogy a kormány már március első napjaitól kénytelen volt kimeríteni a Banca Nationalul lévő kétmilliárd lejes folyószámla hitelét, a pénzügyminiszter a helyzet megmentése és a válság enyhítése érdekében a lej devalválásának tervével foglalkozik. E terv szerint a lej jelenlegi értékének harmadára akarják leértékelni, a következő kules szerint: egy angolfont egyenlő 2200 lejjel”.

Ma délelőtt Codin Stefanescu bukaresti főügyész megjelent a L'Independence Roumaine szerkesztőségében, azonban a szerkesztőség egyetlen tagját sem találta meg. A főügyész erre a rendőrség embereivel együtt a lap nyomdájába ment és az ott lévő kéziratokat, korrekciókat és visszamaradt lappeldányokat elkoboztatta. Minthogy a szerkesztők távollétében a főügyész nem érdeklődhetett meg, ki volt az ominózus cikk szerzője, megindították az eljárást a lap felelős szerkesztője ellen. A „Facla” értesülése szerint a L'Independence Roumaine Bratianu Vintila egyenes utasítására látott napvilágot. A régenstanács ma délelőtt magához kérte Maniu miniszterelnököt és felvilágosításokat kért a L'Independence cikkére vonatkozólag. A miniszterelnök ismertette az eseményeket a régenstanácsal, majd közölte, hogy milyen rendszabályokat kíván a lap ellen foganatosítani. A délután folyamán újabb házkutatásokat tartottak a L'Independence szerkesztőségében. Ma délelőtt megbeszélés volt a miniszterelnökségen ebben a kérdésben. A megbeszélésen Maniu miniszterelnök, Vaide belügyminiszter és Madgearu pénzügyminiszter vettek részt.

Alhírt terjesztettek a liberálisok Mihalache lemondásáról

Hogy a zavar teljes legyen, a liberálisok ma délelőtt azt a hírt terjesztették a fővárosban, hogy Mihalache földművelésügyi miniszter benyújtotta lemondását. Ezzel a hírrel kapcsolatban Mihalache a következő nyilatkozatot tette ma délután az „Adeverul” tudósítója előtt: „A kormány kötelessége a helyén maradni és ott is fog maradni minden ellene irányuló intrika dacára. Akármennyi áldozatot is kíván ez a kormánytól, továbbra is helyén marad és küzdeni fog mindazok ellen, akik meg-

kísérelnek, hogy utjában megakadályozzák. Minden energiánkkal, amelylyel csak rendelkezünk, fogjuk lebírnunk a velünk szemben folyó rágalmozó hadjáratot. Magam is teljes mértékben hiva vagyok a kivételes rendszabályoknak ezekkel szemben. Az „Adeverul” Mihalache energikus és cáfolatot nem tűrő nyilatkozatához a következőket fűzi: „Jellemző, milyen intrikákat és milyen eszközöket használ fel a liberális párt az ellenzéken, hogy a kormánynak árt-hasson.

Madgearu nagy expozé tartott a kamarában a rémhírterjesztők ellen

Bucuresti-Bukarest, március 22. A kamara ma délutáni ülésén napirend előtt Pistiner szólal fel és a választók névjegyzékének végleges elkészítését sürgeti.

Leon Lupista tiltakozik a Sfatul Negustorec kongresszusának betiltása ellen. Kijelenti, hogy ez a betiltás törvényellenes módon történt. Dr. Lazar Ilie kérde a közlekedésügyi minisztert, hogy mikor nyílik meg végül a Marmarossziget—esernovitzú peage vonal.

Gafencu közlekedésügyi alminiszter kijelenti, hogy az új vonalat április elsején minden valószínűség szerint átadják rendeltetésének. Ezután áttérnek a napirendre, amelyen a közhírel védelméről szóló törvényjavaslat szerepel. Paleologu előadó felolvassa a törvényjavaslatot, amely hat hónaptól két évig terjedő börtönbüntetéssel és magas pénzbürsággal sújtja azokat, akik rosszhiszeműen riasztó híreket terjesztenek magán, vagy állami intézmények pénzügyi helyzetéről.

Elsőnek Dr. Pistiner szól hozzá a törvényjavaslatához. Csodálkozásának ad kifejezést, hogy ezt a javaslatot így gyorsan akarja keresztülhajtani a kormány és nem engedélyez időt a képviselőknek arra, hogy a javaslat intézkedéseit kellőleg áttanulmányozzák. Tiltakozik az ellen, hogy a kamara pénzügyi bizottsága komoly áttanulmányozás nélkül tárgyalás alá bocsátotta ezt a javaslatot, amelyet péntek délután terjesztettek be a parlament elé. Kétli, hogy a javaslatban foglalt szankciók meg fogják hozni a kívánt eredményeket. Ilyen természetű törvényjavaslatok a kormány gyöngesége mellett bizonyítanak.

Leon ugyancsak a javaslat gyorsított tempójú tárgyalása ellen tiltakozik. Kijelenti, hogy a kamara egyszerű iktató hivatallá alakult át. Nicu Graur szól hozzá ezután a törvényjavaslatához, majd Madgearu pénzügyminiszter emelkedik szólásra, hogy megtartsa nagy expozéját. A pénzügyminiszter azzal kezdte beszédét, hogy 1924-ben Herriot demokratikus kormányát az ellenzék rémhírterjesztő kampánya buktatta meg. A frank zuhanni kezdett, Herriot átadta helyét Poincarének, akinek első dolga volt, hogy drákói szigorúságu törvényt hozott a rémhírterjesztők ellen. A nemzet párt 16 hónap óta van uralmon és ez alatt az idő alatt állandóan egy megszervezett maffia szállította a bel- és külföldi közvéleménynek az alarmizáló híreket az állam pénzügyi helyzetéről. Az 1929. évi költségvetésről azt híresztelték, hogy ötmilliárd lejes deficit fog végződni, holott a bevételek teljesen fedezték az előirányzatot. Külföldről való visszatérésem után a Banca Marmorosch ellen indítottak kampányt az „alarmisták”. A Maniu-kormány tagjait nap-nap után a rágalom sarával próbálják lefröcsenteni, hogy a kormány hitelét ily módon gyöngítsék.

„A pániknak ebben az atmoszférájában nem lehet kormányozni”

A pániknak ebben az atmoszférájában nem lehet kormányozni — folytatta beszédét Madgearu. — A pánikhangulat az állami intézményekre is áttért már. A beszarábiáról terjesztett hírek vajjon nem-e ugyancsak a pánikterjesztés célját szolgálják? Ismerem azokat az embereket, akik ezt az ördögi tervet előkészítették és végrehajtják, nem egy közülük a parlamentnek is tagja...

Rucovitzu tábornok: Mi ismerjük őket!

A demonstrációt nem szabad gyöngeségnek magyarázni

Madgearu: Mi demokraták vagyunk, ám nem engedhetjük azt, hogy a szabadságelvek iránt érzett tiszteletünket gyöngeségnek és tehetetlenségnek magyarázzák. Nem engedhetjük magunkat elragadtatni a demokratikus elvek romantizmusától és nem engedhetjük, hogy ezeknek leple alatt garázdálkodhassanak azok, akik megvetik a demokráciát. Valamely elv szociális értéke attól függ, hogy mennyiben szolgálja a közjót. Ha a stabilizációhoz akarunk hozzájárulni, amely a jelenlegi és jövő generációk létalapját képezi, ha meg akarják akadályozni a mezőgazdasági hitelintézet létesítését, úgy nincs az a demokratikus program, amely viszarthatna bennünket attól, hogy szétüssünk a rémhírterjesztők között. A legkegyetlenebb intézkedéstől sem fogunk visszariadni! A kamara örjögő tapssal fogadta Madgearu beszédét és kimondotta annak kiaplakátirozását.

A szenátus ülése

A szenátus ülésén több jelentéktelen törvényjavaslat megszavazása után kezdetét vette az államvasutak 1929/30 évi beruházási kampányának előkészítéséről szóló törvényjavaslat vitája, amelyet Mircea szenátor ismertetett a szenátussal.

Lupescu tábornok a vasutvonalak stratégiai fontosságát emeli ki és kérde a kormányt, hogy a törvényjavaslat elkészítésénél megkonzultálták-e a nagyvezérkart.

Gafencu közlekedésügyi alminiszter válaszol. Kijelenti, hogy a CFR mindig szem előtt tartja a nemzetvédelmi szempontokat.

A liberálisok titkos egyezményt kötöttek Macdonalddal?

London, március 22. Liberális körökben egyre erőteljesebben nyilatkozik meg az a felfogás, hogy Lloyd George a kormánnyal titkos egyezményt kötött. A lapokban szélesen pertraktálják az ügyet.

Zajos jelenetek a cseh kamarában szociáldemokraták és kommunisták között

Prága, március 22. A cseh kamara tegnapi ülésén zajos jelenetek voltak a német szociáldemokraták és a kommunisták között. Az ülést kétszer fel is kellett függeszteni. Az ülés végén a lakástörvény meghosszabbítását ez év november végéig megszavazták.

szerezrele hozzászokt...
or ezzel a cikké...
aragitotta a diák...
k, hogy olyan...
kölesteleenségnek...
nyedhetett, nem...
nítását. Egyelőre...
és éjjel-nappal...
öduék a jogi fa...
gy egyetlen hall...
ze professzor elő...

ndó verekedések...
tt be kellett szün...
ellett zárni az or...
ott az okok ko...
k, mint a jogi fa...
ron Blanchetiere...
ci a diákkorrada...
mult félévén végén...
riatozózt elbukta...
p a tanterembe...
s fogadja, tintás...
phagyó dolgokat...
hogy hetek óta...
sikerült két sző...

gy részt...
eten

A képviselőház...
bizottsága együt...
pözet mondott a...
hagyi megegye...

telték...
tt

vailani

ntetés? Talán. Fal...
i az emberhalom...
kká lött, félkötya...
mber, a családját...
ell az ilyen ember...
i az értéke? Fal...
több embert elégi...
a három év. Szul...
nes, aki ép idegek...
négy órára fey...
m. Ha élve hoz...
haz még ronesabb...
napra. A járadékot...
ppja, az életfogytig

ernick kislány ese...
El lehet képzeln...
nyakját megron...
élt? és mert a sz...
segítségért siklot...
kezt? Azok a ta...
emberben a Schulz...
vitották, ma — ki...
„járadékutalajo...
tegfelmentett ál...
a gyilkosságért?

LED ECSETI...
SZAPPANI

ed melegviz...
ed unaj...
ppa-

1 perc alatt...
megborot...
vázkozhatik

zappan és víz nélkül...
ecset nélkül...
fűtés nélkül...
igazítás nélkül

csakis a...
DGRÉM-MEL

drogeriában, gyógyszerüz...
n. — Főlekerat: Nagyrománia...
RODITU & C.-le. Cale...
No. 1, BUCURESTI.

Fizetés-képtelenségeket gyorsan egyeztet
Hirsch Dávid
BRASOV
Str. Portii (Kapu-utca) 31.
Megbízhatóságáról 35 év óta előnyösen ismert. Iparigazolmányos kereskedelmi ügynök.

„TSUVÁTÉNU”!

Az augusztusi zavargásoknál az összefüggő zsidó területeket nem támadták meg. Ha Palesztina nagyobb része ilyen összefüggő zsidó telepítés lesz, az arab támadások lehetősége örökre ki van küszöbölve. Minden cionista gyűjtőn össze roshásánáig egy dunamot.

„A mi válaszunk”!

A maximalista és a minimalista cionisták ellen tartott filippikát Weizmann az Actionscomité londoni ülésén

A Cionista Világszervezet elnöke teljesen bizik az angol kormányban és véleménye szerint minden okunk meg van arra, hogy reményteljesen nézzünk a jövőbe

London, március 22. A cionista világszervezet Actionskomitéjának hétfői ülésén dr. Chaïm Weizmann, a cionista világszervezet és a Jewish Agency elnöke feszült érdeklődés közepette tette meg politikai jelentését. Bevezetőjében kifejtette, hogy ő még azt hitte, hogy a palesztinai vizsgáló bizottság jelentése már az Actionskomité gyűlése előtt teljesen el fog készülni és annak alapján lehet majd referálni. Fájdalom, a jelentés közlése még mindig késlekedik. Igaz ugyan, hogy a kormány már megkapta a jelentést és meglehet, hogy március végéig nyilvánosságra is kerül. Ebben az esetben a Jewish Agency igazgatósági bizottsága, amely a jövő héten összeül, módot fog találni arra, hogy foglalkozzék majd a jelentéssel.

Anglia végre fogja hajtani a mandátumot

Weizmann ezután az általános politikai helyzet megvitatására tért át és kifejtette, hogy a mandátum végrehajtása tekintetében nincsen semmi kétegyes. Minden ok meg van arra, hogy Macdonald miniszterelnök és lord Passfield gyarmatügyi miniszter nyilatkozatának hitelt adjunk. A nyilatkozat határozottan hangsúlyozza, hogy a palesztinai mandátumban kifejezett politikától az angol kormány nem óhajt eltérni. A kérdés azonban csak az, hogy milyen módon akarják ezt a politikát végrehajtani.

A vizsgálóbizottság határozott utasítást kapott, hogy a magasabb politika problémáival egyáltalán ne foglalkozzék. Ma még nem tudja megmondani, vajjon a Palesztinába küldött bizottság respektálta-e ezt az utasítást és nem lépte-e túl ebben a tekintetben a számára előírt hatáskört.

Az angol politika mind a három pártjában vannak jobarántak

Weizmann a mai helyzetről áttekinthető képet nyújtott és az angol politikai körökben és Nagybritánia közvéleményében a Palesztina-problémák körül uralkodó hangulatról adott jellemző ismertetést.

Vannak — úgy mond — csoportok, amelyek ellenséges álláspontot foglalnak el a cionizmussal szemben, mindazonáltal az angol politika mindhárom pártjában sok jobárát felelt rendelkezni. Az összes csoportok elismerik, hogy a zsidók Palesztinában nagy teljesítményeket végeztek, hogy a zsidó ujjáépítő munka az országban élő araboknak semmilyen tekintetben nem okozott igazságtalanságot és a zsidók az általuk megszerzett földeket jó pénzzel fizették meg. Azonban a jövő tekintetében bizonyos aggodalmakat táplálnak.

Weizmann támadása a maximalisták és a minimalisták ellen

Weizmann ezután a cionista mozgalomban tapasztalt politikai áramlatokkal foglalkozott és élesen támadta a maximalistákat, vagyis a revizionistákat és a minimalistákat. Minimalistáknak jellemezte a Magnes-féle csoportot és kijelentette, hogy mindazok, akik a béke apostolaiaként játszik ki magukat áldatlan munkát végeznek, mert fellépésük azt a benyomást kelti, mintha a cionisták többsége kevésbé békés szándékú, mint ők maguk. A világ közvéleménye ne felejtse el, hogy az emberiség történelmében talán az első eset, hogy egy nagy világproblémát abszolút békés eszközökkel és tiszta lelkiismerettel akarnak megoldani.

A feltornyosuló akadályok ellenére — folytatta dr. Weizmann — minden ok meg van arra, hogy reményteljesen nézzünk a jövőbe. Ami akadály felmerült, az olyan természetű, hogy a

Hotel Luvru

București, Strada Carol No. 4.
(a központi postával szemben.)

Szép világos szobák 100 lejtől feljebb. Hónapos szobák nagyon olcsó árban. Utazó urak kedvezményben részesülnek.

haladás utjából el lehet háritani. Könnyen érthető, hogy éppen most, amikor attól tartanak bizonyos elemek, hogy a zsidók megfeszített munkája Palesztinában hatalmas eredményeket hozhat, merülnek fel igen súlyos akadályok. De az a szilárd hitem, hogy le fogjuk őket győzni.

A „még nagyobb cionizmus” utja

Weizmann ezután kijelentette, hogy az Exekutive egy gondosan elkészített program felett rendelkezik, amelyet be fog terjeszteni a kormánynak. A program minden valószínűség szerint néhány cionistánál, akik „még nagyobb cionizmusról” beszélnek, kritikára fog alkalmat adni. „A még nagyobb cionizmust azonban nem lehet elérni azzal, hogy erősen kihangsúlyozzuk a cionista munka politikai részét, azzal sem,

hogy a politikai tényezőket tulbecsüljük, hanem azzal, hogy a konstruktív munkát fokozottan teljesítjük és minél szélesebb alapon visszük keresztül a kolonizációs terveket.

A kolonizáció problémái

Weizmann beszéde után az Actionskomité folytatta a kolonizációról szóló tárgyalásait. Supraszky palesztinai kionista követeli, hogy a Zsidó Nemzeti Alap ne csak a zsidó proletariátusnak adjon letelepedésre alkalmas földeket, hanem a zsidó középosztálynak is. Glückson, a „Haarez” szerkesztője, Haraz, a munkásság képviselője és KLINOW revizionista szölkelt még hozzá a kérdéshez. Ezután egy tizenháromtagú bizottságot alakítottak, amely a kolonizációs problémákkal fog foglalkozni és záros határidőn belül jelentést tesz az Actionskomiténak.

Teljes a pesszimizmus a tengeri leszerelési konferenciák körében

A következő két-három nap sorsdöntő lesz a tengerészeti konferenciára Macdonald a királynál volt kihallgatáson

London, március 22. A király ma hosszabb audiencián fogadta Macdonald miniszterelnököt. Beavatottak szerint a miniszterelnök a tengerészeti konferencia válságáról referált az uralkodónak. Az értekezlet körében teljes a pesszimizmus. A lapok kiemelik, hogy a francia tengerészeti és a gyarmatügyi miniszterek mai londoni elutasításuk előtt bucsulatókat tettek az olasz külügyminiszternek. Macdonald az esti órákban Stimsonnal és Vakaesukival folytatott megbeszélést.

Páris, március 22. A lapok nagyon kevés reménykedéssel irnak a londoni konferencia kilátásairól. A Journal a

válságot azzal magyarázza, hogy a hatalmak két csoportra oszlanak. Amerika és Franciaország még feltétlenül leszerelni akarja a flottát, a többi résztvevő hatalmak pedig a leszerelés keresztülvitele mellett foglalnak állást.

London, március 22. A francia miniszterek nem térnek vissza addig a tengerészeti konferenciára, amíg Macdonald nem közli, hogy az olaszok engedtek álláspontjukból. A konferencia munkálatainak továbbfolytatására egyelőre nincs kilátás.

A lapok szerint a következő 2-3 nap sorsdöntő fontosságú a tengerészeti konferenciára.

Mi lesz márc. 26 27 és 28-án?

Karhatalommal hozatja vissza a kormány az országba Tiberiu Vornicut, a madridi sajtóattasét

Az agrárviisszaélésekkel vádolt sajtóattasé vonakodik az idézésnek eleget tenni és nem akarja elhagyni a spanyol fővárost

Bucuresti-Bukarest, március 22. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Részletesen beszámoltunk azokról az agrár visszaélésekről, amelyeket dr. Aurel Dobrescu, Erdély tartományi igazgatója fedezett fel eskimégyei körútján. Dobrescu doktor táviratilag értesítette felfedezéséről Mihache földművelésügyi minisztert, aki szabályszerű feljelentést tett a bukaresti ügyvédségen. Az ügyet Poisoreanu vizsgálóbírónak osztották ki, aki már meg is kezdte a kihallgatásokat ebben a nagy port felvert kérdésben. Mint ismeretes, röviden arról van szó, hogy a vád szerint Tiberiu Vornicu, Románia madridi sajtóattaséja, Dobrescu Aurel aláírását hamisította bizonyos aktákra és így módon mintegy nyolcemillió lejjel károsította meg

az államot. Poisoreanu vizsgálóbíró elsőnek Maghecu Constantint, Dobrescu dr. volt kabinetfőnököt hallgatta ki. Ez elmondta, hogy Tiberiu Vornicu többször adott át neki beiktatás végett aktákat, amelyekre már rá volt vezetve a földművelésügyi alminiszter végzése. Csütörtökre Tiberiu Vornicu is megidézte a vizsgálóbíró, ez azonban nem jelent meg. Felesége közölte a vizsgálóbíróval, hogy Vornicu még Madridban van. A vizsgálóbíró március 24-re újabb terminust tűzött ki a vizsgálat folytatására, és amennyiben Vornicu ezuttal sem jelenne meg, úgy a kormány meg fogja tenni a lépéseket abban az irányban, hogy a spanyolországi sajtóattasét karhatalommal hozzák az országba.

A gabonapiacra továbbra is rohamosan emelkednek az árak

A kormány információi szerint az áremelkedés nem lesz tartós

Bucuresti-Bukarest, március 22. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Brailából érkező jelentések szerint a gabonapiacra az emelkedés egyre tart. A külföldről érkező táviratok az árak újabb emelke-

déséről számoltak be, aminek következtében a piac ismét megszilárdult. A rozs és a tengeri vagononkénti ára átlag ezer lejjel emelkedett. A belföldi gabonárak átlag 1500 lejjel magasab-

Nyersolaj (pacura) tüzelést

az elért megtakarításért készítek garáttalán füstmentes eléggéssel mindenféle ipari üzem és központi fűtés részére

Markó V. okl. gépészműnök, Str. N. Iorga 11.

Elismert és megbízható, a legmegbízhatóbb teljes garanciát nyújt. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában és illatszerárban.

bak vagononként, mint a külföldön. Az exportőrök ezt azzal magyarázzák, hogy a galaci és brailai kikötőkben több külföldi hajó horgonyoz, amelyek árukat akarnak exportálni az országból. A kikötőbe viszont igen gyenge, a brailai kikötőbe alig érkezik áru, annak ellenére, hogy a termelőknél nagymennyiségű gabona van felhalmozva.

Brailában egyébként tegnap tengerit 29 ezer 500, árpát pedig 28 ezer 500 lejjel adtak el vagononként. Bukaresti lapok az áruárnyat azzal magyarázzák, hogy a termelők újabb áremelkedésre számítanak és ezért árúkat nem bocsátják egyelőre áruba. A kormány információi szerint azonban az áremelkedés nem lesz tartós, mert úgy Amerikában, mint Oroszországban bőséges és értékesítésre váró termés volt. A kormány éppen ezért nem osztja a termelők optimizmusát. Az elmúlt év őszén is bizonyos helyekről olyan híreket terjesztettek, hogy áremelkedés várható a gabonapiacra, mire a termelők visszatartották áruikat, hogy aztán néhány hónappal később 50 százalékos veszteséggel adjanak túl rajtuk.

Tanács és utasítás

gyomorba jások

és mindazok részére,

kik gyomruk teljes megerősödését kívánják és jó étvágyhoz akarnak jutni.

Prof. Dr. Páter gyomororvos azzal megismerteti gyomororvosát és a legújabb számú gyomororvosát. Ezen tea rövid használata a rossz gyomororvosát és rosszul ételt megokozta szintet. Egy csészehez 15 gramm tea kell. Naponkénti használat 1-2 csésze. A hosszú élet alapja az egészséges gyomor, tartson egy ilyen egyszerű gyomororvosát és egészséges lesz.

Prof. Dr. Páter gyomororvos

a meggyékények legújabb gyógyszerárban és drogériában azonnal kapható, a ől nem lenne, az a gyógyszeres kifejezett kívánságra az ere' leti csomagolás tea néhány napon belül beszerzi. Minden 'eredeti csomag' a feltaláló törvényileg védett jenyképe és aláírása látható. Levelezőlap 'nyan a tea 'Cállag' a Gyűszetár, Brasov, Hosszu J. 5. sz. a, lerakattól rendelhető. Nagybani terakat: 'ANDARD' drogeria, Bucuresti 1.

A "TACAMUL"

ezüstárgyárban készült minden darab evőeszköz és disztárgy ezen védjeggyel van ellátva. "800-as finomság". "Tacamul" ezüstárgyár Cluj, str. N. Iorga 11 a

Kerje mindenütt

Dreher-Haggenmacher

tavaszi söreit

Elsőrangú minőség!

"FLORA"

Gha ban

Sen

London, ugyan közvéleményét, kongresszus dósítója a tétől azt a Ghandi az met arra, küzdelem e tős eszköz ezért arra

London, zervatív lord Balfour puritan e Whittingha tokán fekszőseinek csakóskó szokás kább szük a nagy nyi nek ellené zervatív p és a hadse a temetés Balfour

Soerg

Már ism ban Soergé egy mérete hetetlen na gű tervéről hosszú és után kidol rint 6 a Fő méterrel a ilymódon a óceán és a vizszintkül hogy a Gil nál felállít vén a Szah vatag home letelepedés tegyek.

Az egész tetlen nagy oldásának tetlen neh alig kifejez dem látható dasági kövüli nagy szaktekiné lagsajtó l ujjában n meg e kold és érdekes kinek meg Mintegy Földközi-te olyan volt, ha a tenge a lacsonyab Ázsia és A ta el egym sőbb, az u amikor az az óceánok tak (tribil tak az Atl lépte a g

friss erőv előbr sége, tej mint gyermek nagyon sok mény e. Ezért nek Darmo oskoládó Darmol-t hozza meg é enyhülést. — csomag

Ghandi legközelebb megjelenő proklamációjában az összes adók fizetésének beszüntetését fogja javasolni

Sen Gupta kalkuttai lordmayort propagandaszitikus védekezése miatt külön tíz napi fogházra ítélték

London, március 22. Még nem tették nyíltan közzé Ghandi az új proklamációját, amelyet az achamadabadi kongresszushoz intézett, de a Times tudósítója a nacionalista vezér környezetéből azt az értesülést szerezte, hogy Ghandi az üzenetben felhívja a figyelmet arra, hogy a sómonopolium elleni küzdelem egymagában nem elég hathatós eszköz a függetlenség kivívására és ezért arra kell törekednie, hogy a la-

kosság az összes adók fizetését szüntesse be. Ghandi újra hangoztatja az idegen szövetek bojkottjának szükségességét, az iskolák, törvényszékek és általában az összes angol közhivatalok igénybevételeinek mellőzését, végül kívánja Ghandi azt is, hogy az érinthetetlenek kasztját töröljék el.

A hindu nacionalista vezér és zárandokosapata megérkezett Kaieraba. A csapatból tizen megbetegedtek. Ezeket

előre szállították s Combayban várják be a gyalogosan érkező társaikat.

London, március 22. A British United Press tudósítója jelenti Rangoonból hogy Sen Gupta kalkuttai lordmayor elleni bünpörben a bíróság propaganda-jellegű védekezése miatt külön tíz napi fogházra ítélte. Büntetésének kitétele után folytatni fogják lázítási perének tárgyalását.

Eltemették lord Balfourt

London, március 22. Az angol konzervatív politika nagy államférfiát, lord Balfourt ma Whittinghamban puritán egyszerűséggel temették el. Whittinghame lord Balfour skóciai birtokán fekszik s itt van a Balfour-család őseinek családi kriptája. A temetés ősi skót szokások szerint ment végbe, inkább szűk családi környezetben, mint a nagy nyilvánosság részvételével. Ennek ellenére számos politikus, a konzervatív párt kiküldöttei, a kormány és a hadsereg megbízottai vettek részt a temetésen.

Balfour romantikus érzelmeire jel-

lemző az a végrendelet, hogy halála után tegyék koporsójába az ifjúkori szerelmének szánt jegygyűrűt. Ezt a kívánságát lord Balfournak tényleg teljesítették. A jegygyűrűt lord Balfour azóta őrizte, mióta menyasszonya az esküvő előtt meghalt. A romantikus érzelmű lord azóta sem nősült meg.

A temetéssel egyidejűleg az angol alsóház gyászülésén Macdonald miniszterelnök mondott magasszónyás beszédet, amelyben hangoztatta lord Balfour államférfiúi kiválóságát és azt a szerepet, amelyet Palesztinának a zsi-

dók nemzeti otthonául való elismeréséért szerzett. Macdonald után Baldwin, a konzervatív párt, Lloyd George pedig a liberális párt nevében mondtak részvételt és melegségtől áthatott emlékbeszédeket.

Ma délelőtt a Westminster Abbeyben Balfour lord emlékére gyászistentisztelet volt, amelyen a Londonban akkreditált diplomáciai testületek személyei is résztvettek. Skócia fővárosában, Edingburghban szintén gyászistentisztelet tartottak a skót származású államférfi temetése alkalmából.

Hogyan lehetne segíteni Európa tulzsfoltóságán?

Soergel német mérnök terve a Földközi tenger vízszintjének lesüllyesztéséről és a Szahara öntözéséről

Már ismételt szó volt a világsajtóban Soergel Hermann német mérnöknek egy terveiben és kigondolásában mérhetetlen nagyszabású és nagyjelentőségű tervéről. Soergel német alaposan megismeri a Földközi-tenger, az Atlanti-óceán és a Fekete-tenger közötti vízszintkülönbséget arra használta fel, hogy a Gibraltárnál és a Dardanelláknál felállítandó villamos erőművek révén a Szahara ma egészen élettelen sivatag homokvidékét emberek millióinak letelepedésére alkalmas termőföldekké tegyék.

Az egész terv elgondolásának mérhetetlen nagysága, a terv technikai megoldásának hatalmas, de nem legyőzhetetlen nehézségei, annak számokban alig kifejezhető méretei, továbbá, ha sem látható nemzetközi, politikai és gazdasági következményei olyan rendkívüli nagyjelentőségűek, hogy a világ szaktekintélyei, érdekeltségei és a világsajtó legtekintélyesebb organumai ujjban mind komolyabban vitatják meg e kolosszális tervet s így érdemes és érdekes a kérdés részleteivel mindenkinek megismerkednie.

Mintegy ötvenezred évvel ezelőtt a Földközi-tenger környéke körülbelül olyan volt, mint amilyen ma is lenne, ha a tenger vízszintjét 1000 méterrel alacsonyabbra eszakták. Európát, Ázsiát és Afrikát akkor nem választotta el egymástól a tenger. Csak jóval később, az úgynevezett jégkorszak végén amikor az óriási kiterjedésű jéghegyek az óceánokon délfelé húzódtak, elolvadtak (tribilliai özvíz), megduzzasztották az Atlanti-óceánt és annak szintje felé emelkedte a gibraltári földszoros magassá-

gát, ömlött át az óceán víztöbblete s elárasztotta a mai Földközi-tenger medencéjét, mely addig csak egy zárt tó volt. Így képződött a geológusok szerint a Földközi-tenger. Már most tudni kell, hogy e tenger vízszintjét ma is részben az Atlanti-óceánból beömlő évi átlag 2762 köbkilométer és a beléje törkölő folyók által bezuhanó mintegy 2230 köbkilométer, meg a Fekete-tengerből beömlő évente mintegy 152 köbkilométer vízmennyiség tartják fenn, továbbá, hogy a Földközi-tengernek 2 millió 511.000 km² felületén évente 165 cm-nyi réteg víz párolog el, (körülbelül 4144 köbkilométer), akkor világos, hogy ha a Gibraltárnál és a Dardanelláknál a beömlést megfelelő gáttal elzárják, a Földközi-tenger szintjét a mostaninál sokkal alacsonyabbra lehet leszállítani, mert az elpárologást nem pótolná megfelelő beömlés. Ez a körülmény a Soergel-féle tervnek az alapja.

Soergel Hermann terve szerint legelőször is a Gibraltárnál és a Dardanelláknál kellene gáttal elzárni az Atlanti-óceán és a Fekete-tenger beömlését megakadályozni. A legnagyobb és legnehezebb munka a gibraltári záróművek megépítése. A gáthoz körülbelül tízmilliárd köbméter anyag szükséges. Ezt a gáttal a tengeri öböl és a Cabezos sziklák között kellene megépíteni, mivel a tengerfenék alakulata ott a legalkalmasabb erre a célra. A legnagyobb mélység kb. 52 km. hosszúságban 300 méter. A felöltést egyidőben kellene elkezdeni a spanyol parton, Marokkóban és a szoros közepén. A szakértők szerint ennek a gátnak a megépítése különösebb akadályokba nem ütközhetik. Mindkét part mentén tápcsatornát is kell létesíteni, melyek segítségével a Földközi-tengernek az elpárologás által előálló vízvesztését az Atlanti-óceánból pótolni lehet. Az e csatornák kiásása által nyert anyag szolgálna a gátépítés anyagául, a csatornákon átfolyó víz pedig villamos művek erőforrásául. A munkálatok sorrendje a következő lenne: 1. Tanger és Tariffa között és Chanaknál a gáttal megépíteni, 2. a Földközi-tenger vízszintjét csökkenteni és a fölösleges vizet csatornákat és elvezető rendszereket segítségével a Szaharában készítenő gyűjtőmedencékbe elvezetni; 3. Ideiglenes energia-források megépítése Tariffánál, Centánál és Gallipolinál a további lecsapolás és Észak-Afrika öntözése céljából. Ugyanakkor Port-Saidnál a Szezi-csatorna bejáratánál, Gallipolinál és Gibraltárnál a hajózáshoz szükséges zsilipműveket megépíteni. 4. Technikailag felszerelni és gazdaságilag kiépíteni a tengerből felszínre kerülő hatalmas földterületeket. Ha azután mindezeket a munkálatokat elvégezték,

akkor kellene a tenger felszínét 200 méterrel csökkenteni. E nivókülönbség segítségével Gibraltárnál 160 millió, Gallipolinál 7.2 millió lóerő fejlesztésére alkalmas erőművek lesznek létesíthetők.

Ezeknek a munkálatoknak elvégzése az emberiségére, különösen Európára nézve mérhetetlenül kedvező és közvetett gazdasági és egyéb nyereséggel járna. A legközvetlenebb haszon az lenne, hogy a Földközi-tenger vízszintjének 200 méterrel való leszállítása folytán 660.200 km² egészen új földterület nyernék, mely feltétlenül elsőrendű termőföld lenne. Olaszország és a Balkán között egy enyhe éghajlatú igen termékeny terület kerülne felszínre. Szicília területe majdnem háromszor akkora lenne, mint ma. Görögország, Törökország, Franciaország, Spanyolország és Észak-Afrika óriási területeket nyernének. A Szahara öntözése által több mint 6 millió négyzetkilométer eddig parlagon heverő földterület lehet termékeny és emberi letelepedésre alkalmasá válna.

Európa ma tudvalevőleg tulzsfolt lakosság tekintetében. Eppen ezért már sokan törik a fejüket, hogyan és hová lehetne Európa lakosságának feleslegét kitelepíteni. Amerika befogadóképessége már mindinkább eszik, valamint Ausztráliáé is.

A Szahara öntözése és a Földközi-tenger vízszintjének 200 méterrel való leszállítása folytán azonban mint fentebb említettük, olyan új termékeny földterületek nyernék, amelyek több mint 200 millió ember befogadására és ellátására elegendők lennének. Békés munka, gazdasági gyarapodás, kulturális fejlődés századokot át eredményesen szolgálnak az ott letelepedett emberiség javát. Ez a terület alkalmas volna minden tennivágyás, akaratú és ma parlagon heverő energia munkába állítására.

A tervnek politikai végeje Európának Afrikával való egyesítése volna. Ezáltal Amerika és Ázsia között egy új

Mielőtt vásárol

hasonlítsa össze az

Ivette

más anyaggal és bizonyos, hogy csak

Ivette fog venni

Ivette csak „IVETTE“ TRAVIS szegély nyomással valódi!

hatalmas kontinens alakulna, amelynek új területe nyerterményeivel, lakosságával annyira megerősítené a kivendhét Európát, hogy az mindenféle pánamerikai és sarga veszedelemmel szemben a maiál sokkal erősebb ellenfelet jelentene.

Igaz, hogy e terv megvalósítása horribilis pénzügyi nehézségeket okozna. Egyelőre Soergel szerint mintegy 8-10 milliárd dollár költségre számíthatnak. Persze ez a költségvetést a mai szokásos üzleti elgondolással nem lehet megállapítani. Európa minden állama érdekelve volna ebben s így nemzetközi alapon, egy központi tervező és végrehajtó szerv volna hivatva műszaki, pénzügyi és politikai szempontokból megvalósítani.

Pilsudski marsall gyámsága alatt fog működni az új lengyel kormány

Páris, március 22. A lapok varsói jelentést közölnék, mely szerint Szimonszki szenátusi elnök, deznált miniszterelnök csak hétfőn alakítja meg kormányát.

Diplomáciai körökben meg vannak győződve arról, hogy az új kormány Pilsudski marsall irányítása mellett fog működni, akinek fivére mint igazságügyminiszter tárcát fog vállalni a kabinetben.

A francia jegybank is csökkenteni fogja a kamatlábat

Páris, március 22. Gazdasági körökben elterjedt hírek szerint a francia jegybank a jövő hét esütőrtökén 3 százalékról 2 és fél százalékra csökkenteti a kamatlábat. Az intézkedés célzata az, hogy a tőke kivétel fejlessék és a Young-kötvények kibocsátását, amely szintén küszöbön állónak tekinthető, elősegítsék.

Megnyilt

MERCUR

Megnyilt

kereskedelmi, bizományi és hirdetési iroda Cluj-Kolozsvár, C. Victoriei v. Kossuth Lajos-u. 22.

Átvesz: Kül és belöldi képviselőket és bizományi eladásra: Antik butort, ékszer, festményt porcellánt, szőnyeget, nép és iparművészeti dísz és érték tárgyakat.

Elintéz: Romániában vagy külföldön bármilyen megbízást.

Felvesz: Hirdetéseket, apróhirdetéseket az összes bel és külföldi lapokra.

Közvetíti: Termény, áru, gabonafélék, élelmiszerek, továbbá ingatlanoknak vétel-eladását.

Vállal: Inkassót kereskedők és iparosok részére garancia mellett, valamint bármily nyelvű fordítást és másolást.

Megnyilt K i e s z k ö z l i pénzkölcsönök és elhelyez magán-pénzeket. **Megnyilt**

Elismert és bizonyíthatólag a legmegbízhatóbb teljes garanciát nyújt. Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban.

mint a külföldön. Az elmagyarázzák, hogy kikötőkben több különféle, amelyek áru az országból. A kigyenge, a brazil kiáru, annak ellenére, el nagymennyiségű, mozz.

ként tegnap tengerit pedig 28 ezer 500 lejönként. Bukaresti lazzal magyarázzák, a jobb áremelkedésre árakat nem bo. A kormány in. zomban az áremel. s, mert ugy Ameri. országban bőséges és természetes volt. A kor. nem osztja a terme. Az elmúlt év őszén. el olyan hírek termel. kedés várható a. a termelők vissza. hogy aztán néhány. 0 százalékos veszte. rajtuk.

és utasítás

ba jások

szok részére,

s megerősödését ki. yhoz akarnak jutni.

monfoja azonnal megszün. hőlésből származó gyo. n tea rövid használata a rossz. ndort és rosszullétet meg. szünteti. Egy csésze. ponkénti használata 1-2 csésze. a sz. egyszógos gyomorkur. szesges lesz.

ter gyomor tea

gyógyszertárban és. kapható, a ol nem lenne, on. vására az ere. ti csomagolás. szerzi. Minően "re. di csoma. vedett" jenyképe és aláírása lá. a tea "Cailag" e. gy. szes. a. lerakattól rendelhető. Nagy. drogéria, Bucuresti 1.

készült. eszköz. illáva. Magyar. 11 a.

indenütt

aggenmacher

aszi

öreit

u minőség!!

ORA

zerper. l. nimes. tesszoly.

AMIG ON ALSZIN

DARMOI

DOLGOZIK

Ma este mielőtt lefekszik, vegyen be **Darmoi**-t és holnap reggel jó kedvvel és friss erővel ébred. **Almatlansága, idegesség, fej- és derékfájdalmat, valamint gyermekeinek csalánkiütése** ugyanis nagyon sok esetben a székrekedés következménye. Ezért van szükségük önnek és gyermekeinek **Darmoi**-ra, az enyhe és biztonságos **osokoldás hashajtóra**. Kifejezetten **Darmoi**-t kérjen, mert csak a **Darmoi** hozza meg önnek és családjának a várva-várt enyhülést. — Egy doboz ára 30lei. Egy próba-csomag meg fogja Önt arról győzni.

Az Uj Kelet ankétja a zsidó Diáksegélyről.

A diáksegítés és a zsidó jótékonyág megszervezése

Dr. Darvas Simon nyilatkozata az Uj Kelet ankétjához

Kolozsvár, március 22. Az országos zsidó Diáksegély érdekében indított ankétunk során ma dr. Darvas Simont szólaltattuk meg, aki az Uj Keletben felvetett problémáról az alábbi nyilatkozatot tette:

A zsidó diákok segítése — a zsidó jövő mentése. A zsidó nép haladásának egyik nagyon fontos rugója volt, hogy a fiuk társadalmi elhelyezkedésében mindig legalább egy fokkal feljebb akartak kerülni apjuknál. A mai zsidó intellektuelek nyolevan százaléka — első generáció e téren, apjuk még szatós, iparos, vagy munkás volt. Ez azt jelenti, hogy a zsidó intellektuelek túlnyomó részben hasonló gondok és nélkülözések között végezték az egyetemet, mint a mai zsidó ifjuság. Igaz, hogy hasonlíthatatlanul kedvezőbb atmoszférában, amikor a szociális nyomor még nem fogott át olyan széles néprétegeket, mint ma. Ennek a szociális nyomornak legszomorubb kivetítődése éppen a diáknymor.

Elméleti vitaközlásoknek e kérdésben sok helyük nincs, hiszen a segítségességét mindenki elismeri. De ki segítsen és hogyan?

A kérdés megválaszolása előtt rá kell mutatnunk a zsidó jótékonyági akciók teljes anarchiájára. Egymást keresztező akciók egész légiója zúdult a közéletre, a zsidó társadalom etikai és morális kritikái ellenőrzésének lehetősége nélkül. A jótékonyági akciók légiója zaklatásszerűen üldözi azt a mind inkább esőkön társadalmi réteget, mely nem szokott senkit elutasítani. Állítom azonban, hogy ez a réteg legelőbb megégyeszen annyit áldozni, ha más formában történe ez a megadózott. Aki például egy téli szezonban 5 ezer lejt lenne hajlandó áldozni a különböző zsidó intézményeknek, ingerültté lesz, mikor a huszadik jelentkezőnek adott már béli meghívóra, vagy más megváltási címen egyenként száz lejt, pedig még a felét sem adta ki annak az összegnek, mit szívesen adna, de a huszonegyedikkel szemben már ideges és talán elzárkozó is lesz, mert hiszen a huszadik éppen átadta a kilínest a huszonegyediknek. Saját maga előtt is és őszintén azt hiszi, hogy öt tulságosan veszik igénybe zsidó jótékonyági címen, holott megszervezettebb és nyiltabb formában nem igen adna olyan keveset, mit addig kiadott. Pszichológiailag is meg kell ezt érteni. Senkinek sincs meg az a biztosság, nyugodt érzése, hogy a pénzt arra fordítják, mire kéri, vagy legalább is tulnyomó részben arra. Legkivívőbb példák erre a különböző bálók. Általános tapasztalat, hogy ezek a bálók a nagy kiadások miatt alig zárnak valami felesleggel. Ha egy zsidó intézmény báljára ötszáz lejt adok, abból holtbiztosan kétszáz lejt a teremre, száz lejt a cigányoknak, száz lejt a nyomtatványokra és adminisztrációkra szükséges és fényes eredmény, ha száz lejt az illető zsidó intézmény valódi céljára jut belőle. Hát megengedhetjük magunknak ezt a nagy energia és pénzpusztítást? Össze kell fogni, legalább nagy városokban, valamilyen jótékonyági központban ezeket a karitatív intézményeket és zsidó intakt vezetőik irányítása mellett kell megállapítani, hogy mely intézmények jogosultak a zsidóság önkéntes adójának kivételére és elfogadására. Nem lenne kötelező az ebben való részvétel, de aki tagja lenne ennek az intézménynek és ennek az útján adná le a jótékonyági obulusait, az tagadást nem tűrő morális erővel utasíthatná vissza egyéb zaklatásszerű és céljaiban homályos jótékonyági akciókat.

A diáksegítő akció, mint a legkomolyabb társadalmi jótékonyági mozgalom, lehetne magja ennek a már nagyon időszerű intézménynek. Mert nem hiszem, hogy bármennyire szükséges és praktikus lenne is egy ilyen irányító központ, az rövidesen megvalósulna. De a diáksegítést már ebben a formában lehetne és kellene életrekelteni. Nyole napon belül elkészítendő lenne egy diák-kataszter, hogy lássuk: hányan és milyen segítségre szorulnak? E kataszter alapján nem lenne nehéz a diáksegítés anyagi részét olyan egyenletesen elosztani a zsidó társadalomra, hogy senki nyomasztónak, vagy éppen zaklatásnak nem érezhetné, sőt látva az akció komoly megalapozását, ki sem térhetne előle. Az összes vezető zsidó in-

tézmények delegálnak két-két agilis és lelkiismeretes tagot ebbe a központba, melynek egyelőre egyetlen feladata a diáksegítés megoldása és nyugvóponttrahozatala lenne. Az érdeklét diáksegítés vezetői közben készítsék el ezt a

Törvény készül az építkezések támogatásáról és a kábitószer forgalmának korlátozásáról

A minisztertanács megvitatta és jóváhagyta a készülő törvényjavaslatokat

Bucuresti-Bukarest, március 22. Tegnap este 7 órakor minisztertanács volt Maniu elnökletével.

Madgearu pénzügyminiszter beterveztette a számvéviszék működéséről szóló törvény 83. szakaszának módosító javaslatát, amely a tisztviselők működésére vonatkozik.

Raducanu munkaügyi és népjóléti miniszter az építkezés támogatásáról és az autonóm építkezési intézet felállításáról szóló törvényjavaslatot ismer-

katasztert, nagyon részletes és célszerűen megfogalmazott kérdőívek kitöltése után. A segítés módja több részre oszlana. 1. A diáksegítő intézmények (menza, otthon, olvasó szoba stb.) fenntartása. 2. Munkakalkalmak nyújtása. 3. Egyéni segítés természetbeni, vagy pénzbeli hozzájárulásokkal.

Meg vagyok győződve arról, hogy ebben a tervszerű és társadalmilag megszervezett munkabeosztásban a diáksegítés igen rövid idő alatt komoly gyakorlati eredményt mutatna fel, ami bizonyosan többet érne a legszebb elméleti megfogalmazásnál.

tette, majd dr. Moldovan Iuliu egészségügyi alminiszter a kábitószer forgalmáról terjesztett elő törvényjavaslatot.

A minisztertanács aprotálta mind ezeket a törvényjavaslatokat, majd meghallgatta Voicu Nitescu igazságügyminiszter referátumát az új lakbérleti törvényjavaslat főbb elveiről.

Végül Costachescu közoktatásügyi és kultuszminiszter minisztériumának új szervezati tervéről tett jelentést.

Gummibotos rendőrök agyonütöttek egy német ujságíró

Drezda, március 22. Szászország közvéleményét egy botrányos ügy foglalkoztatja. Paul Kissling ujságíró a drezdai kommunista tüntetések alkalmával fel akarta keresni a rendőrigazgatót, hogy tőle információkat szerezzen. Ami kor a rendőrség épülete előtt elhaladt, gummibotos rendőrök rárohantak és agyba-főbe verték. A véresre vert ujságíró kórházba kellett szállítani és itt az orvosok vérmérgezést állapítottak meg rajta. Kissling a kórházba való

szállítása után azonnal meghalt. A szászországi ujságírótestületek magukévá tették kollégájuk tragikus esetét és a kormánynál elégtételt kértek. Az eset foglalkoztatni fogja a tartományi gyűlést és Drezda városának közgyűlését is. Az ellenzéki képviselők ebből az alkalmából éles támadást intéznek a kormány ellen és követelni fogják a rendőrség néhány tisztjének áthelyezését, illetve lefokozását.

Megindult az arab vita Einstein zsidó-arab békejavaslata fölött

Jeruzsálem, március 22. Az arab exekutívé palesztina félhivatalosa, a „Falasztin“, amelyhez Einstein professzor legutóbbi levelét intézte és javaslatot tett saját felelősségére egy nyoletagu zsidó-arab „titkos tanács“ alakítására, kommentárt fűz a zsidó tudós, javaslatához, amely tudvalevőleg meg akarja szüntetni az arab-zsidó differenciákat. A kommentár így hangzik:

„Ugy a palesztinai arabok, mint a

zsidók kötelessége leszögezni véleményüket ehhez a javaslatához. Lehetnek vélemények, hogy ez a javaslat bizonyos tekintetben változásra szorul, de bünt követhet el minden arra hivatott palesztinai férfi, ha nem aknázza ki minden lehetőséget, hogy Palesztina két népközössége együttműködjék. Nagy szerencse, hogy Einstein professzor neve van kapcsolatban a javaslattal, egy név, amely minden gyanun felül áll.“

Rajtam az

Aspirin tabletták

minden meghülésnél segítetek. Már a legkisebb hűlési tüneteknél, fejfájásnál, vagy fájdalomnál veszem azokat. — 2 tablettát egy fél pohár vízben rendszerint elegendő, különben néhány óra múlva újból veszem be. De valódi tablettáknak kell lenniök. Ezek könnyen felismerhetők az eredeti „Bayer“-csomagolásról és a

„Bayer“ keresztről.

ASPIRIN egyedülálló a világon

Einstein professzornak az a véleménye, hogy az arab-zsidó titkos tanács olyan egyéniségekből tevődjék össze, amelyek függetlenek minden politikai testülettől. A „Falasztin“ azt hiszi, hogy a palesztinai viszonyok között alig akad egyéniség, aki magát távol tartja a politikától. Ha egy kis országban két nemzet versenyez egymással, akkor ugyszólván e nemzet minden tagja fokozottan politikus.

Míg a Falasztin főszerkesztője vezércikkben maradék nélkül akeptálja Einstein javaslatát, addig ugyanazon lap egy másik cikkében a következő kitételek fordulnak elő:

„Tíz éves vérontás, jogtalanság, a gyűlölet, terror és nyomor uralma éppen elegendő lenne annak bizonyítására, hogy egy politikai zsidó államnak, vagy Zsidó Nemzeti Otthonnak a Szentföldön nincs létjogosultsága. Arabok és cionisták között nincs tárgyalási lehetőség. Az arabok tisztában vannak már a cionizmus politikai vételeivel. Nemcsak különönsnek tűnne fel, hanem egyenesen öngyilkosság lenne, ha arabok hinnének a cionista ígéreteknek, ha lépve mennének és elhinnék, hogy ez ígéretek jóhízeműek és jószándékuak.“

A Loteria Sinistrator

Károsultak második sorsjegyhuzása

Köztudomásra hozzuk, hogy ezen sorsjegy második huzása 1930. március 1-én a Str. Sft. Vineri-i városháza termében kezdődött meg, amikor is a verifikálási forgatási és lepeesételési munkákat, valamint a nyereményeknek az urnába való helyezését végezte el a sorsjegyek hivatalos bizottsága.

A huzási gyűlések, melyeket az ugyan csak a városháza termében tartandó községi választások miatt pár napra fel függesztettek, folyó hó 15-én rendben fognak folytatódni a befejezésig. A huzás befejezte után az eredmények újságokban és hivatalos listákban lesznek publikálva. Azonban csak az utolsó, május 12-én tartandó huzás sorsjegyeinek az eladása folytatódik, melyhez a két nagy, az 500.000 és 1 millió lejes nyeremények tartoznak.

Siessenek sorsjegyeket vásárolni!

Egy egész sorsjegy ára Lei 50
Egy fél sorsjegy ára Lei 25

BÁRHOL MEGJELENT KÖNYVET MEGKAPHAT AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánág zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Márton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Strada Matei Millo 6.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak forrás megjelölésével engedjük meg.

Egy purimi csomag odisszeája

Ugy kezdődött, hogy kaptam egy levelet, melyben az is állott, hogy „csomag meg, a kindit az Ilonka sütötte...” Boldogan vártam a kedves küldeményre, míg egy szép napon a házasszonyom közölte velem a következőket:

— Képzeld, szerkesztő ur, ma egy csomagot hozott Önnek a postás, de én nem vettem át.

— Miért? — kérdeztem megdöbbenve.
— Mert amielőtt a postás feljött volna a csomaggal, átneztém véletlenül az ablakon a szomszédos udvarra és láttam, amint a postás egy csomagot tart a kezében és nyugodtan majszol valami süteményfélét belőle. Később, amikor benyitott a csomaggal, felismertem, hogy abból táplálkozott és az egyik oldala alaposan fel volt szakítva. A csomag kihördő, amikor szemébe mondtam, ami ket láttam, dadogva tagadott, a végén sietve elment, mert attól tartott, hogy Ön megérkezik.

— Át kellett volna venni, mert hiszen ha evett is a csomagtól a szegény ember, maradt volna az én részemre is a süteményből.

Nem maradt más hátra, mint elmenni a postára, ott azonban azt az információt kaptam, hogy a csomag a kihördőnél van, aki még nem jött vissza a városból. Másnap reggelre rendeltek be. Ott voltam pontosan, de nem volt ott a postás, aki állítólag megdöszmálta a csomagot. Délutánra rendeltek be. A postás ezalkalommal sem volt ott, úgy látszik került engem. Megtudtam, hogy Verzarunak hívják és hogy husz év óta szolgál, de még nem tetek ellene panaszt. A főnök is kétkedéssel fogadta a dolgot. Elég az hozzá, hogy a csomagra még mindig nem akadunk rá. Egy másik raktár, amelyben állítólag az én csomagomat is elhelyezték, már be volt zárva. Kértek, jöjjenek be másnap. Másnap reggel pontosan megjelentem a raktárfőnöknel. Szigorú tisztviselő volt. Azonnal megtalálta a csomagot. Valóban szárazalmasan nézett ki. Oldalán hatalmas nyílás tátongott. Lassan hullottak belőle a téztamorszák. Elmondottam az esetet.

— Jegyzőkönyvet fogunk felvenni.
— Kérem, ne tessék, nem érdemes.
— A szabályok így írják elő.
— Kérem.

És elkészült egy kétoldalas jegyzőkönyv. Berendelték délutánra, hogy Verzarun jelenlétében írjam alá. Elbuzsultam és boldogan hönöm alá akartam venni a csomagot.

— Sajnálom — mondja a raktárfőnök —, de a csomagot nem viheti magával, amíg nem folytatjuk le a vizsgálatot.

— De megromlanak a sütemények.
— Sajnálom, de a szabályok így írják elő.

Délután újra pontosan megjelentem, mert tudtam, hogy a csomagban levél is van, mely különösen érdekelt. Most már ott találtam Verzarun is, a csomag kihördőt. Remegve állott a raktárfőnök előtt. Amikor látta, hogy nekem nincsenek velem szemben rossz szándékaim, elkezdett kiabálni. Hogy egy másik csomag esett rá és az szakította be az oldalát.

— Jól van, Verzarun — fordultam felé. De már adnak ki a csomagot.

Sajnos, a lavina megindult. Még két jegyzőkönyvet vettek fel s még háromszor kellett elmennem a postára és a csomagot mégis csak úgy kaptam meg, hogy elmentem egyenesen Andronescu vezérigazgatóhoz, aki utasítást adott ki, hogy a jegyzőkönyveket semmisítsék meg és a csomagot adják ki.

Igy lett az okozója az oly sok szeretettel küldött csomag anyyi bajnak. A szegény 20 év óta szolgáló Verzarunak pedig a kindli majdnem az állásába került.

Hátszegi Ernő.

— Állami segélyben részesítik a török lapokat, hogy a latin ábécére térhesenek át. Londonból jelentik: Angorai jelentés szerint a török kormány törvényjavaslathoz felhatalmazást kért a képviselőháztól arra, hogy a latin ábécére való áttérés megkönnyítésére 2000—75.000 font segélyt adhasson a lapoknak.

A jasi-i zsidó diákság a régenstanácshoz fordult védelemért a szünni nemakaró antiszemita brutalitások miatt

Nap-nap után megismétlődnek Jasi-ban a brutális zsidóverések — Több zsidó diákot súlyos sérülésével a sebészeti klinikára kellett szállítani

Jasi, március 22. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Costachescu közoktatásiügyi miniszter energikus fellépése és a legszigorúbb szankciók kiltásbahelyezése, valamint az egyetemi és a polgári hatóságok intézkedései ellenére, a jasi egyetem kiújultak az antiszemita verekedések. A verekedő antiszemita diákok új metódust alkalmaznak a zsidó diákok elleni támadásoknál, amennyiben 25—30 diák ront rá egy-egy védtelen zsidó diákra. Az antiszemita diákok az előadások után csoportba verődve megvárják az egyenként távozó zsidó diákokat és egyba-főbe verik őket. A hatóságok teljes passzivitással viselkednek a verekedésekkel szemben, annak ellenére, hogy alig néhány nappal ezelőtt a legmesszebbmenő szankciókat ígérték meg a rendbontó diákokkal szemben.

Az elmúlt hét folyamán tizenöt zsidó diákot vertek meg a jasi egyetemen, akik közül számosan oly súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy a sebészeti klinikára szállították őket.

A jasi zsidó diákság táviratot küldött a régenstanácshoz, a belügyminisztériumhoz és a zsidó parlamenti klubhoz testi épségüknek és a tanulási lehetőség biztosítása érdekében.

— Mérgezett medvehústól lettek számosan betegek Stuttgartban. Berlinből jelentik: Stuttgartban hatósági vizsgálatnak alá nem vetett medvehús fogyasztása miatt 41 megbetegedés fordult elő. A betegek trichinózist kaptak. A mérgezetek közül hárman a kórházban szörnyű kínok között már ki is szenvedtek s több betegnek állapota olyan súlyos, hogy a reggelt aligha érik meg.

— Borzalmas robbanás egy amerikai kikötő rakpartján. Newyorkból jelentik: Philadelphia közelében Chester-Cityben a Delaware River kikötői rakpartján egy petróleumraktárban explozió történt, melynek nyomán tűz támadt. A robbanás nyolc embert megölt és többeket súlyosan megsebesített. A tüzoltást az egymásra következő exploziók igen megnehezítették. A folyón horgonyzó két gőzös is súlyosan megrongálódott. Egyiket csak nehezen mentették meg az elsüllyedéstől. A vizsgálatot megindították.

— Felekezeti értekezlet lesz Bécsben. Bécsből jelentik: Március harmincadikán felekezeti értekezlet lesz az osztrák fővárosban, amelyen képviselve lesznek az összes felekezetek, amelyeknek a szovjetunió területén híveik vannak.

Ne várd be a fájdalmakat, Szedj Aspirin-tablettákat.

— Ingyenes vizum a tizenkettedik padovai nemzetközi mintavására. Ez év június 8-tól 23-ig tartják meg Padovában a tizenkettedik nemzetközi mintavásárt. A résztvevők erre a kiállításra ingyenes vizumot kapnak a „L'Ente Autonome della Fiera” (Padova, Corso del Popolo) által adott igazolvány felmutatása ellenében.

— Nagy havazások Finnországban. Párisból jelentik: Helsingfors jelentés szerint Finnországban nagy havazások indultak meg. A vasúti közlekedésben fennakadások állottak be.

— Házasság. Dr. Vass Zoltán és Olly Spiegel ma tartják esküvőjüket Bécsben.

— Ünneplés keretek között nyílt meg a németbrazíliai drótnélküli telefonforgalom. Berlinből jelentik: A Hotel Kaiserhofban ma délután ünneplés keretek között nyílt meg a németbrazíliai drótnélküli telefonforgalom. Az első beszélgetés Rio de Janeiroval Schubert dr. külügyi államtitkár folytatta le, aki Hindenburg elnök szívélyes üdvözlétének tolmácsolását kérte a brazíliai köztársasági elnök és a kormány részére. A beszélget mindkét részen kitűnően hallottak.

— Skóciában abnormális havazás van — Délangliában már a tengerben fűrődnek az emberek. Londonból jelentik: Skóciában még mindig havazások vannak s a hőmérséklet a legtöbb területen mélyen a fagypont alatt van. Az országúton helyenkint tizenkét láb magas a hóréteg. Több mint száz házat eltemetett a hó s lakóikat nem lehet megközelíteni. A városokban a munkások ezrei dolgoznak a hó eltakarításán. A temetéseket is csak szántalpakon bonyolítják le. Ezzel szemben a dél-angliai partvidéken tegnap is kilenc óras napsütés volt. Az emberek megkezdték a tengeri fürdözést.

— Az osztrák jegybank is leszállította a bankkamatlábát. Bécsből jelentik: Az osztrák jegybank főbizottsága Reich Richard volt miniszter, bankelnök elnöke alatt tartott ülésében a bankkamatlábak 6 és fél százalékra 6 százalékra való leszállítását határozta. Londonból jelentik: A bankkamatlábak leszállítása a londoni tőzsdén hausse-ot idézett elő. Csütörtök Newyorkból újabb bankkamatláb leszállítást várnak.

— Terokgyulladás, influenzától mentesül, ha rendszeresen szopogat Anacot-pasztillát. Egy fiola ára 37 lej.

— Nem sikerült az autógyorsasági világrekord túlszárnyalása. Newyorkból jelentik: Daytona Beachban Kay Done kísérletei, hogy Seagrave gyorsasági világrekordját túlszárnyalja, nem jártak a várt eredménnyel. Az autóversenyző többnapos próbálkozás után most már maga is belátta, hogy rekordjavítási kísérletét nem koronázza siker és felhagyott a próbálkozásokkal és elutazt. Kay Done a kedvezőtlen idő folytán megromlott talajviszonyokat okolja sikertelenségéért.

A világhírű SIDOL fémtisztítószer hamisítják!

„SIDOL” csak zárt palackban valódi. Címkéje zöld színű, piros korongban fekete betűkkel „SIDOL” felírással. Minden SIDOL-hamisítvány felmarja a kezeket, rongálja és megtámadja a tárgyakat és nem gazdaságos.

Az utzatásokat saját érdekében utasítsa vissza!

— Kigyulladt a cirkusz, az állatszethitő agyontaposták az elefántok. Londonból jelentik: A Birminghamben állomásozó Carlo cirkuszban tegnap tűz támadt. Az állatok vad pánikban törtek ki ketreceikből, az elefántok agyontapostak egy állatszethitőt. Egy Polgár nevű magyar artista akadályozta meg a további szerencsétlenséget azzal, hogy behatolt az állatok közé, lecsendesítette őket és gyógyító kenőccsel enyhítette égési sebeiket.

— Tíz év alatt négyszázmillióval nőtt a föld népessége. Berlinből jelentik: A nemzetközi statisztikai hivatal adatai szerint a föld népessége megközelíti a kétezermillió lélekszámot. Ebből Ázsiára 950, Európára 550, Amerikára 230, Afrikára 150 és Ausztriára 7 millió ember esik. 1920-ban a világ népessége 1600 millió körül volt.

— Megállapították a Graf Zeppelin délamerikai útjának részleteit. Hamburgból jelentik: A Graf Zeppelin délamerikai útjának részleteit megállapították. Eszerint a léghajó május tizedikén Friedrichshafenből indul Sevilába, ahol leszáll s egy napot ott tartózkodik. Ezután folytatja útját Pernambuco-ba, ahonnan egy napi pihenő után Rio de Janeiroba száll s innen Havannán át folytatja a repülést Newyork felé, majd a lakehursti repülőtérrel három nap múlva visszaindul Európába.

A rádium, mint antianeros gyógyeszköz

Minden háztartásban legyen rádium

A rádiumnak több mint két évtizeden át tartó klinikai használata annak alkalmazási körét jelentősen megnövelte. Hosszu időn át csakis az égető hatása volt ismeretes, az u. n. erősbesugárzás, mely úgy az egészséges, mint a beteg szöveteket, mérges daganatokat elégette. A rádium ezen hatásán alapszik a ráknak és mérges természetű daganatoknak a kezelése.

Csak midőn a rádológusok nagyszámú kísérleteket folytattak az irányban, hogy kisebb adagu rádium hatását felül vizsgálják, jöttek rá, hogy a rádium gyengébb adagokban már nem éget, hanem egy intenzív gyógyeszközt képvisel. A kisebb adagolás által sikerült tehát az u. n. gyengesugárzást (Schwellenwerttherapie) előállítani, amelyet mannap klinikák, egyetemi tanárok épp úgy használhatnak, mint a gyakorló orvos és okármelyik laikus. Az erős besugárzás veszélyessége ezen gyenge besugárzásnál teljesen eltűnt, ezzel szemben azonban a fájdalomcsillapító és gyógyító hatása rendkívül nagy, úgy hogy ennek használatát minden beteg és egészséges ember számára csak ajánljuk.

Az egyetlen hely, ahol rádium nagy mértékben előfordul, St. Joachimsthal, Csehszlovákia. A rádiumbányák a cseh állam tulajdonai, Állami Kémiai Művek dolgozzák fel a rádiumot a gyenge besugárzás céljaira, amely „Radiumchemia” név alatt kerül forgalomba.

A „Radiumchemia” egy kompressor (gyógygárpárnácska), amely valódi St. Joachimsthal radiómot tartalmaz. Ezen száraz kompressor a legtöbb esetben a fájdalomcsillapító hatására teendő, az ebből eredő besugárzás (Radiumemanatio) páratlan, de minden esetben veszélytelen gyógyhatást gyakorol. Fel-tűnően csodás a fájdalomcsillapító hatása hosszú időn át tartó fájdalmak rövid pár nap alatt teljesen megszűnnek. A „Radiumchemia” eme gyógyhatása évszázadokon át tartósan megmarad, úgy egy és ugyanazon gyógygárpárnácska több ivadékon keresztül ugyanazon gyógyerővel használható. A tudomány azon időtartamot, amely alatt a rádiumkompressor rádiumtartalma előmosódik, 1580 évben állapította meg.

Hosszadalmas volna azokat az összes betegségeket felsorolni, amelyek leküzdésére a „Radiumchemia”-t a legjobb sikerrel alkalmazzák. Mint különösen hatékony háziszert a következő betegségeket ellen soroljuk fel: rheuma, csusz, ischias neuralgia, neurasthenia, izületi gyulladás, migrén, mindennemű fejfájások, gennyes folyamatok, furunkulások, vesese, gyomor, máj, lép, epe, női bajok, fertőző betegségek, korai megöregedés, gyulladásos folyamatok, vérérdény elmeszesedés, bőrbetegségek, cukorbetegség, asthma, vérszegénység, sápkór, bémulás, hasi vízkór, operáció utáni fájdalmak, sömör stb.

Ezzel távolról sem azt akarjuk kifejezni, hogy csak a beteg test szorral megfelelő rádiumkezelésre, erre az egészségesnek is szüksége van. Ez utóbbi célt szolgáljuk akkor, ha az anyagcsere-folyamatot „Radiumchemia”-val való gyakori besugárzás által hatékonyan elősegítjük.

A cseh államnak hálával és köszönettel tartozunk azért, hogy ezen gyógykineset mérsékelt árák mellett a szegényebb sorsu közönség részére is hozzáférhetővé tette.

Előszoba, veranda és kerti butor bármilyen fazonban kapható MATIS MIHÁLY műkőszáronnál Str. Barifju volt Malom ucca 1.

ROYAL amerikai írógépek legujabb modeljei szenzációk

Mielőtt írógépet vásárolna, saját érdekében feltétlenül kérje ezen gép vételkényszer nélküli bemutatását. — Royal nagy gép 92 betűvel. — Royal Portable 88 betűvel. Minden nagyobb városban képviselve. Ve zérképvelet: Goldstein, Oradea, Str. Avram Janca 5, Telefon 2—97 szám

ASPIRIN egyedülálló a világon

az a vélemétkes tanács védők össze, den politikai zt hiszi, hogy zött alig akad oltartja a poszágban két ással, akkor den tagja fo-

esztője vezér-keptálja Ein yanazon lap etkező kitéte-

gtalanság, a r uralma ép-bizonyítására ó államnak, nnak a Szent-za. Arabok és gyalási lehe-vannak már eteivel. Nem-hanem egye-ha arabok knek, ha lép-hogy ez igé-ndékuak.

a ilor

szjegyhuzása

ogy ezen sors március 1-én aza termében a verifikálási munkákat, va-az urnába el a sorsje-

ket az ugyan en tartandó ár napra fel én rendben zéség. A hu-nények újsá-ban lesznek k az utolsó, s sorsjegyei, melyhez a millió lejes

vásárolni! a Lei 50 a Lei 25

KÖNYVET UJ KELET

— Noszin Mór előadása a WIZO-ban. E hó 25-én, kedden a WIZO teadélutánján (a Newyork-kávéház kistermében) Noszin Mór mérnök tart előadást. A háziasszonyi tisztséget Bernát Mórné, Léb Jenőné és Ragányi Józsefné őrnek fogják ellátni.

— **Meghalt Sebesi Samu.** Az erdélyi kisebbségi irodalomnak és újságírásnak fájdalmas gyászja van. A kolozsvári zsidó kórházban örök álmra hunyta le szeméit Sebesi Samu, az „Ellenzék” munkatársa, az erdélyi magyar elbeszélő irodalom egyik jelentős művelője. Hetven éves korában érte utol a halál a kedves, böles mosolygású öregurat, aki tehetségén kívül a legtrikább emberi tulajdonsággal volt felruházva: böles és jószágos volt. Volt benne valami France öreg figuráinak meghatározó irrealitásából és szinte angyali szelidségéből. Kedves humora, emelkedett, megbocsájtó létezésével megövtáta őt attól, hogy sok tövissel és megpróbáltatással kiközvetett pályáját zúgolódással vagy lázadó kedéllyel járja. Szegényen, nagyon szegényen halt meg, pedig ötven éven keresztül dolgozott, írt, harcolt az újságíró éberségével és lelkiismeretességével. Több novellásköteje jelent meg és számos publicisztikai írása. Ezenfelül operettlibrettókat és népszínműveket is alkotott. Régi vágású ember volt: a mai világ problémáiból és zajlásából nem sokat látott, de talán nem is akart látni. Puritán, igaz ember volt, aki sohasem próbált uszni az árral s ha lemaradottnak érezte magát, erről soha, soha senkinek sem beszélt. Kedvezőbb körülmények között minden bizonnyal maradandóbb alkotások jölnének működéséből. Halála Erdélyszerte, a kisebbségi kultúra minden munkása és becsülője körében osztatlan részvételt keltett. Benne a régi magyar világ egyik tipikus figurája tűnik le Erdély horizontjáról. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a házsongárdi temető halottasházából.

— **A kolozsvári Chevra Kadisa közgyűlése.** Vasárnap délelőtt tíz órakor tartja meg a kolozsvári ortodox Chevra Kadisa a Timár-utcai hitközségi szék-házban évi közgyűlést. A közgyűlést nagy érdeklődés előzi meg.

— **A Stramer-szintársulat erdélyi turnéja.** S. Stramer kitűnő operetteszintársulata Gyulafehérváron nagy sikerrel játszott az elmúlt napokban. A társulat turnéja során e hó 23-ikán, 24-ikén és 25-ikén Nagyszebenben fog játszani. Egy este, március 26-án Medgyesen, azután 27-ikén és 29-ikén Szászrégenben fognak vendégszerepelni. 30-án és 31-én Besztercén játszanak Stramerék, míg április 2-ikén és 3-ikán Nagyváradon fognak vendégszerepelni. A kitűnő szintársulatot a zsidóság mindennél melegebb rokonszenvvel és lelkes szívvel fogadja.

— **A has teltsége,** májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbelhurut és sárgaság a természetes **Ferenc József** keserűvíz használata által megszüntethető és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértúladások ellensúlyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a **Ferenc József** vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknak, nagyon kedvező eredményeket érnek el. A **Ferenc József** keserűvíz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

PRIMARIA MUNICIPIULUI CLUJ. Nr. 6640—1930.

Anunț.

Municipiul Cluj inchiriază prin licitație publică cu oferte în scris, închise și sigilate pe durata de 3 (trei) ani dela data predării.

1. Casa de control de Vamă din Str. Feleacului, compusă din 1 incapere fără dependință.

2. Casa fost locuința pentru controlor de vamă din Calea Dorobanților 123, compusă din 1 cameră, 1 bucătărie, 1 sopron deschis, 1 pivniță, 1 pod, 1 latrină, 1 curte ingradită.

3. Bariera chintăului compusă din 2 camere de locuit, 1 antreu, iar în folosița comună de 1 pivniță, 1 latrină, 1 pod, 1 curte, în fine de 1 grădină de 160 stj. 2.

Licitatia se va ținea în conformitate cu dispozițiunile cuprinse în art. 88—110 din legea Contabilității publice în ziua de 17 Aprilie 1930, orele 11 a. m. înaintea Comisiei de licitație, sala de sedință.

Condițiunile de licitație se pot vedea în biroul Serviciului economic al Primăriei.

Cluj, la 18 Martie 1930.

Primăria Municipiului Cluj.

A kormány betiltotta a vasárnapi kereskedő kongresszust és a hétfőre hirdetett sztrájkot is

Bucuresti-Bukarest, március 22. Niculescu Ritz a Sfatul Negustoresc elnöke és Orhidean, a Bukaresti Ipar és Kereskedelmi Kamara elnöke, ma délelőtt kihallgatáson jelent meg Madgearu pénzügyminiszternél, aki előtt ismerették a kereskedők kívánságait.

A pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a kereskedő tanács kongresszust betiltotta, mert az előzőleg már lekötött hozandó határozatok lázadásra való felhívást tartalmaznak,

amit a kormány nem tűrhet. A Sfatul Negustoresc kongresszusa bizonyos agítációnak céljait volt volna hivatva szolgálni. Ami az üzletek hétfői zárvarátását illeti, Madgearu kijelentette, gondoskodni fog arról, hogy hétfőn az üzletek nyitva legyenek.

Ezek után valószínűnek tartják, hogy a bukaresti iparkamara ma olyan határozatot fog publikálni, mely szerint nem szabad az üzleteket hétfőn bezárni, mert ezzel a közönséget sujtának.

Uj Svaic születik

Belgiumban véget ért a vallonok és flamandok évszázados háborúsága és meghalt a nyelvi sovinizmus

A belga állam ebben az esztendőben üli meg megszületésének száz éves jubileumát. Jellemezhetné-e valami jelképebben ennek a mai kornak szellemét, mint az, hogy

éppen ebben az ünnepélyes órában történik meg az elhatározó változás mindabban, ami száz éven keresztül ennek az államnak alapja, hogy úgymondjuk, kiinduló pontja volt.

A belga államot 1830-ban a francia politika teremtette meg — előőrnek. Természetes volt tehát, hogy ebben a kis mesterséges államban a franciaság mindenben előjogot nyert a többségben levő flamandokkal szemben is.

A flamandok évtizedes szívós harca nemzetiségük és nyelvük jogiáért a háboruban súlyos vereséget szenvedett, mert a flamand aktivisták a megszálló németek mellé álltak és ezért az antánt győzelme után súlyos megtorlásokat kellett szenvedniök.

Ez azonban csak olaj volt a nemzeti érzés tüzére.

Az újra fellángoló harc a genti francia egyetem teljes flamanddá tételének követelésével elérte esuespontját az elmúlt év folyamán. Ebből a vitából nagy elvi vita lett. Az egész kérdéskomplexum napirendre került s a genti egyetem problémája a flamand-vallon állami együttélés próbaköve lett.

Igy érkezett el a pillanat, amikor a belga törvényhozásnak a genti egyetem sorsának eldöntésével meg kellett egyben mutatnia azt az irányt is, mely szerint a vallon és a flamand nyelv határának úgy az ország területén, mint összes intézményein keresztül kell vonulnia.

Ez megtörtént, még pedig **teljesen a flamand követelések szerint, ami egyttal az anyanyelv-jogának teljes győzelmét, a kétnyelvűség rendszerének pedig bukását jelentti.**

A szóban forgó parlamenti határozat mindenekelőtt kimondja a körülvitatott genti egyetem négy fakultásának teljes flamanddá tételét. Ma ezen az egyetemen a kurzusok kétharmadát még francia nyelven tartják. Ez a folyamat öt év alatt megy végbe. Ugyanakkor kimondták azt is, hogy azokat a francia nyelvű magasabb szakiskolákat, melyek ma szintén Gentben működnek s ame-

lyeknek flamandosítását nem követelték, ugyanez alatt az idő alatt át kell helyezni a francia nyelvterületen fekvő Liège-be.

Ezen túlmenőleg azonban **elyben kimondotta ez a határozat Belgium teljes kettéválasztását**

a vallon és a flamand nyelvterületek szerint. Ezeket a nyelvterületeket meg szüntette az egész vonalon a kétnyelvűség kötelezettségét, ami a gyakorlatban annyit jelent, hogy nemcsak az alantas, de a magasabb hivatalnokok sem lesznek kötelesek franciául tanulni.

Végül gondoskodott a kisebbségek jogairól is: a flamand területeken élő vallonokról és a vallon területeken élő flamandokról egyaránt. Ez azért különösen érdekes, mert hiszen a franciaszínű főváros, Brüsszel maga a flamand nyelv terület közepén fekszik. Ez az elvi döntés úgy szól, hogy

a kisebbségek jogairól úgy a nyelvhasználat, mint iskoláztatás szempontjából mindig az illető község dönt.

természetesen a központi hatalom ellenőrzése mellett.

Mindenek az érdekességét fokozza az a körülmény, hogy ezt a határozatot, mely nem jelent egyebet, mint a francia jellegű Belgium, vagy ahogyan erre mifélek mondának,

a belga nemzeti állam megszűnését,

a belga kamara szinte egyhangulag hozta meg. A határozatot 155 szavazattal hozták meg 10 ellenében, akkor, amikor a belga kamara összes tagjainak száma 187. A hiányzó képviselők részint akadályozva voltak a megjelenésben s csak részben tartózkodtak szándékosan a szavazástól, elsősorban Brüsszel francia képviselői.

Ez a szinte egyhangúnak mondható szavazati eredmény azt jelenti,

hogy a vallonok önként hajoltak meg az idő törvényének parancsa előtt,

vagyis önként vonultak vissza azokról a pozíciókról, amelyeket csupán az erősebb jogán tartottak megszólva. Ezzel pedig lemondtak arról, hogy francia kulturájukat bárkire is a törvény erejével rákényszerítsék. A francia kultúra propagálása ezután társadalmi egyesületek feladata lesz Belgiumban.

posta eltemetett, egyre reklamált. Ezeket a tényeket a nagyváradi postaigazgatóság tudomására is hoztuk. Orvoslás nem következett be, mindössze az történt, hogy a posta nem kézbesíti ki most sem a lapot a címzettnek, de nem is küldi vissza kiadóhivatalunknak. Ezt az esetet újból figyelmébe ajánljuk a postaigazgatóságnak.

— **Enyhébb időjárás várható.** Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint hőmérsékletemelkedés várható nyugatról növekedő felhőzettel és esőhajlammal. A hőmérséklet Budapesten ma délben 12° Celsius.

של פסח

Husvétii fűszerárut és italokat legelőnyösebben vásárolhat

SPÉTERNÉL

Piata M. Viteazul (v. Széchenyi-tér) 12.

Husvétii bormazsola megérkezett!

SPORT

Haggibbor-Romania Universitatea-KAC

A vasárnapi bajnoki fordulóban a Haggibbor a Romániával, a KAC pedig az Universitatea együttesével veszi fel a küzdelmet. A Haggibbor megerősített csapattal veszi fel a küzdelmet a Romániával szemben, amelyben ismét fog játszani a két Istvánffy. Bizonyos, hogy Románia együttese nagyobb játékerőt, lendületesebb áttűtő erőt képvisel, mint a Haggibbor fiatalokból regrutálódó tizenegye. Rutin dolgában is a Románia játékosai vannak fölényben és így nem volna meglepetés, ha a bajnoki mérkőzésből, — minimális golaránnyal — a bajnok aspiráns Románia kerülne ki győztesként. A mérkőzést Blaj (U) vezeti, míg a KAC—Universitatea találkozóást, amelynek győztese előreláthatólag az egyetemi csapat lesz, Anton Muresan fogja vezetni.

A részletes program egyébként a következő:

D. e. 9 órakor: Universitatea II.—KMSC II., bíró Dordea V., határbírók Gál és Rabel.

D. e. 11 órakor: Románia—KAC ifjúsági bajnoki, bíró dr. Giurgiu, határbírók Lazar és Tămăşan.

D. u. 2 órakor: Románia—Haggibbor I. oszt. bajnoki, Bíró Blaj, határbírók: Lehőcz és Dobocan.

D. u. 4 órakor Universitatea—KAC I. oszt. bajnoki, bíró A. Muresan, határbírók Goldstein és Bagyuła.

Turda. TSC—Stiela, P. Unniade. Uioara. Labor—Sparta, Siara.

— **Csehszlovákia—Ausztria.** Ma délután Prágában méri össze erejét a két állam professzionista válogatott csapata. A mérkőzés kimenetele elé hatalmas érdeklődéssel tekint az egész futballvilág, annál is inkább, mert a közép-európai hegemonia eldöntése forog első sorban kockán. Nem érdektelen, hogy

gygy a cseh, mint az osztrák szövetségi kapitányok rutinizott játékosokat állítottak be a válogatott csapatokba, ez alkalommal lemondtak arról, hogy fiatalabb tehetségekkel kísérletezzenek. A két együttes összeállítása a következő:

— **Magyarország:** Hiden, Rainer—Tandler, Koller—Hofmann—Mancs, Brosenbauer—Nansch—Sindaler (Gschweidll)—Horváth—Viertl. A cseh csapat: Plancika, Zenisek—Steiner, Kdenaty—Kada—Sinpersky, Innek—Svoboda—Beybl—Puc—Kratochwill.

— **Az olasz kardcsapat nyerte a Harden-kupát.** Montecarlóból jelentik: A Harden-serlegért megtartott nemzetközi kardcsapatversenyt tegnap óriási érdeklődés kíséretében tartották meg. Az első meccseken Olaszország 12:4-re verte Franciaországot, Magyarország pedig 14:2-re győzte le a francia együttest.

A 4. körbe került magyar és olasz csapatok szecsapása páratlanul izgalmas ütközés után 8:8 arányban eldőnt. Lem végződött és a tussarány is 52:52 arányban teljesen egybeforva volt.

A csapatkapitányok ezután úgy döntöttek, hogy mindkét csapat egy-egy vívóját állítja ki a csapat nevében és ezek nek küzdelme fogja eldönteni a mérkőzés sorsát. Magyar részről Patschauer, olasz részről Gaudini állott ki a plansra. A híhetetlenül izgalmas asszó 4:4 arányban eldöntetlenül végződött, mire Carlo Anselmi zsürielnök a győztes tussara menő küzdelmet rendelte el. Itt azonban a zsürielnök állítólag igazságtalan tuszt ítelt meg Gaudini javára és ezzel a Harden-kupát is az olasz csapatnak juttatta.

— **A Haggibbor országos vívóversenye** tegnap este kezdődött meg. Törben 19, kardban 40 az indulók száma, ami már egymagában biztosítja a sikert. A tördöntő lapunk zártakor még folyik, a Haggibbor vívói közül Spitzer, Fischer, Hereef, Samson játszanak szép szerepet a döntőben, amelynek kivülük Deheleanu és Losonczy a favoritja. Ma, vasárnap reggel kezdődik a kardverseny és tart egész napon át. A versenyzők előbb hat csoportban eldöntött vívnak, mindegyik csoport első 3 helyezettje tovább megy a középdöntőben, amelyet szintén 3 csoportban vívnek le és amelyekből szintén 3—3 kerül a döntőbe. A verseny a Katholikus Gimnázium tornatermében folyik és a mérsékelt beléptidíjat tekintve bizonyára nagyszámú közönség érdeklődése fogja kísérni a nívós és szép küzdelmet.

Hirdessen az Uj Keletben

25 szá

Bucuresti-Bu
Uj Kelet tudós
nom tanácsa
teherarudisza
tást vezet be
müké számára
meg. A tervez

Madgearu
fenyegve

Bucuresti-Bu
Uj Kelet tudós
a Sfatul Negu
sége a vasár
szust a kormá
eszközéül akar
az adókvetése
a tulzott meg
reskedői moza
lyezni. A Sfat
vezetői eme ter
gearu pénzügy
nyilatkozatot
— Ha más á
érthető meglep
sul a Sfatul Ne
ját. Tiltakozás
— Megenged
hogy a bruttó
kiánlevésegeik
lyezzék.
— Megenged
hogy megbizot

Comsa
beválasztó
közi hitelv
szus
biz

Cluj-Kolozsv
Kelet tudósít
renverein, an
szervezetét az
jesztette, hatv
mával az egye
egyleteinek
hitelvédelmi kö
folyó évi máju
fog Bécsben le
A kongressz
lem körébe ta
és gazdasági
egybes hitellez
dokolt esetekb
boráció módoz
A kongressz
kezik, mert tö
részvételét. A
bizottság tagja
Védegylete ro
nátort, a véde

Egyesületbe
mániál dohánj
sítónk jelentik
romániai dohán
delmére egyes
egyesület a ké
sérelnmét mem
összes dohány

Rádiókat sz
press- és rapi
zérigazgatóság
vasuti kocsi
való felszerel
gatóság most
tokat és terve
hogy a Pullm
rapid, valam
felszerelteti a

A CFR az é
geti. A csatol
értékvámat lé
digi kövezetv
tesíteni. Ez el
egyves városok
takoztak, mer
ja. Most a CF
delkezésnek h
tett abban az
szüntessék be
térkvám szedés
szenvetett, me
kijátszák a re
hanem kocsi
tették be az á

KÖZGAZDASÁG

25 százalékkal csökkentik a gabona-neműek vasuti fuvardiját

Bucaresti-Bukarest, március 22. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A CFR autonóm tanácsa a készülékben lévő vasuti teherárúdszabásában több lényeges újítást vezet be. Az új tarifa a gabonane-műek számára külön rendszert állapít meg. A tervezet szerint a gabonakam-

pány idején a természet leszállítására e célból összeállított szerelvényeket helyeznek forgalomba. A gabonane-műek fuvardiját a jelenlegi szállítási díjakhoz viszonyítva 25 százalékkal csökkentik.

Madgearu pénzügyminiszter retorzióval fenyegette meg a Sfatul Negustoresc bukaresti vezetőit

Bucaresti-Bukarest, március 22. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ismeretes, hogy a Sfatul Negustoresc bukaresti vezetősége a vasárnapi kitűzött kongresszust a kormány elleni demonstráció eszközeül akarja felhasználni és most, az adókövetések lezajlása után akarja a túlzott megadóztatások kérdését a kereskedői mozgalom középpontjába helyezni. A Sfatul Negustoresc bukaresti vezetői eme tervével kapcsolatban Madgearu pénzügyminiszter a következő nyilatkozatot tette:

— Ha más államban élnek, magam is érthető megelégedéssel venném tudomásul a Sfatul Negustoresc manifesztációját. Tiltakozás az adóinkvizíció ellen? — Megengedtem a kereskedőknek, hogy a bruttó bevétel 3 százalékát kétes kiánvisegek fedezetére levonásba helyezik. — Megengedtem a kereskedőknek, hogy megbízottaikat az adókövetési és

felelbezési bizottságokba kiküldjék. — Irott rendeleteket adtam ki, melyek bizonyos és igazságos megadóztatásra utasítva az adókövető közegeket.

— Ezt hívják a Sfatul Negustoresc nyelvén: „adóinkvizícióknak”? — Hangsúlyozom, hogy meg vagyok lepve. A politikai elvakultság és szenvedély terén ma már Romániában a paroxizmushoz értünk el.

— En mégis sokat várok a kereskedők józan belátásától és nem engedem magam befolyásoltnak attól az eszeveszett politikai agitációtól, amelyet egyesek az állam érdekeinek semmibe vételével kifejtene.

— Már volt olyan pillanat, amidőn azt hittem, hogy a Sfatul Negustoresc kigyógyult a politikai betegségből. Vasárnap meglátom, hogy nem-e csalódtam ebben a föltevésben és hétfőn már azt is tudni fogom, hogy milyen magatartást tanúsítsak a jövőre nézve.

Comsa Ionel szenátort beválasztották a nemzetközi hitelvédelmi kongresszus előkészítő bizottságába

Cluj-Kolozsvár, március 22. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A bécsi Kreditorennevein, amely 1870-ben alakult és szervezetét az utódállamokra is kiterjesztette, hatvan éves fennállása alkalmával az egyes államok hitellezői védegyeleteinek bevonásával nemzetközi hitelvédelmi kongresszust rendez, amely folyó évi május 31—június 3-ika között fog Beesben lezajlani.

A kongresszus egyrészt a hitelvédelem körébe tartozó törvényhozási, jogi és gazdasági kérdéseket, másrészt az egyes hitellezői védegyeletek között indokolt esetekben szükségesé váló kollaboráció módjait fogja megbeszélni.

A kongresszus nagyszabásúnak ígérkezik, mert több állam jelentette be részvételét. A kongresszust előkészítő bizottság tagjává a Romániai Hitelezők Védegyelete részéről Comsa Ionel szenátort, a védegyelet elnökét kérték fel.

Egyesületbe tömörültek az északromániai dohánytermelők. Szatmári tudósítónk jelenti: A közelmúltban az északromániai dohánytermelők, érdekeik védelmére egyesületbe tömörültek. Az új egyesület a kerületbe tartozó termelők seregmét memorandumba foglalta és az összes dohánytermelőknek megküldötte.

Rádiókat szereltek fel a vasut az express- és rapid-vonatokra. A CFR vezérigazgatósága több ajánlatot kapott a vasuti kocsik külföldi mintára rádióval való felszerelésére. A vasuti vezérigazgatóság most tanulmányozza az ajánlatokat és tervezeteket, mivel az a célja, hogy a Pullmann-kocsikkal rendelkező rapid-, valamint az express-vonatokon felszerelteti a rádiót.

A CFR az értékvámok eltörlését sürgeti. A csatolt területek egyes városai értékvámot léptettek életbe, mely az eddigi közvetvámot volt hivatva helyettesíteni. Ez ellen az értékvám ellen az egyes városok kereskedői mindenütt tiltakoztak, mert a fogyasztást megrágrítja. Most a CFR is rájött ennek a rendelkezésnek hátrányaira és lépéseket tett abban az irányban, hogy a városok szüntessék be a vasuti áruk utáni értékvám szedését. A CFR emiatt károkat szenvedett, mert egyes kereskedők, hogy kijátszák a rendelkezést, nem vasuton, hanem kocsikon és teherautókon szállították be az árukat.

MEGHÍVÓ.

A „Raul-Aib” S. A. pentru Industria Lemnului (Fehérvízi Faipar rt.) XXI. évi rendes közgyűlését folyó év április 17-én, csütörtök délelőtt 10 órakor fogja Clujon, Str. Memorandului Nr. 8. (volt Unió-utca) levő hivatalos helyiségében megtartani.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1929. üzletéről.
 2. Határozathozatal a mérleg megállapítása és a tiszta jövedelem felosztása iránt.
 3. Négy felügyelőbizottsági tag megválasztása egy évre.
 4. Esetleges indítványok.
- Ezen közgyűlésre a tisztelt részvényeseket azon figyelmeztetéssel hívjuk meg, hogy az alapszabályok 10. paragrafusa értelmében csak olyan részvényes gyakorolhatja akár saját személyében, akár meghatalmazottja által szavazati jogát, aki részvényeit a még le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőző nap délután 5 óráig a vállalat pénztáránál Clujon letétbe helyezte. A mérleg- és eredmény-számlák a tisztelt részvényesek által a hivatalos órák alatt a részvénytársaság hivatalos helyiségében (Cluj, Str. Memorandului Nr. 8.) bármikor megtekinthetők.
- Cluj, 1930. március 20.
- Az igazgatóság.

Hány részvénytársaság alakult 1928-ban Romániában? A központi statisztikai hivatal kiadásában most jelent meg a részvénytársaságokról szóló kimutatás. E kimutatás szerint 1928-ban 168 különböző részvénytársaság alakult meg 741 millió lej alaptőkével.

Prágai bankok fúziós tárgyalásai. Prágából jelentik: Az Anglobank, a Prager Kreditbank és a Böhmische Kommerzialbank fúziós tárgyalásokat kezdett, amelyek kedvező mederben folynak. A végleges döntést a jövő hétre halasztották. Az Angolbank angol részvényesei tárgyaltak a prágai vezetőséggel és kinyilatkoztatták a fúzióhoz való készségüket. Most a személyi kérdések elintézéséről van szó. A három bank 2300 alkalmazott felett rendelkezik, nyolcvan fiókja van, a fúzió után azonban hatvanal esőkkenni fog. Illetékes körök szerint abban az esetben, ha a három bank fúziója nem jön létre, kettő feltétlenül egyesülni fog.

Színház—Művészet

Sisters. (Operettbemutató a kolozsvári Magyar Színházban.) Tegnap este mutatta be a kolozsvári Magyar Színház operettgyűjtése a „Sisters” című operettet, mely Pesten nagy sikert aratott. Ez az operett épügy nem emelkedik az átlagos színvonal felé, mint anynyi más pendentje, de viszont alapjában véve rendes operett: van benne szerelem, bohóság, tánc, revü-görl, Páris, kivénhedt habitúé s minden, ami az operettközönség szem-szájának ingerere. A két Sisters-nővér szemkáprázató toaletttben jelenik meg a színen s az egyik megható dalt is énekel a kedves mamájáról, akit Betty Müllernek hívtak e földi siralomvölgyben s foglalkozására nézve táncosnó vala. Lánya követik e pályán, amelyen nem kevesebb díszességgel működnek, azzal a különbséggel, hogy végül is bevezetnek az egyedül üdvözítő, hivatalos szemreimi formák közé. Az operett muzsikája, különösen hangszerelemben itt-ott egészen kellemes, érzelmességgel teli. A második felvonás jává jelenet érzékeny vonzó és színes Kondor Ibolya elbűvölő nuditása, Betegh Bébi előnyös alakja kitünően érvényesült ebben a keretben. Különben is ók vitték sikerre az operettet. Mindketten nemcsak finom külsejükkel, de játékkal is megihódították a közönséget. Az operett keretében egy felünn tehetségű, fiatal színésznő is bemutatkozott: Márkus Manci. Nemcsak érdekes exteriörje és kecses alakja vont magára joggal a figyelmet, hanem elsőrangú beszédtudása és mimikája is. Kitünőek voltak: Leóvey, Tompa Béla és kis szerepében is karakterisztikusokat adott: Tompa Sándor, Miklóssy Margit, Hász, Réthely Ödön, Solthy György szintén elsőrangú díszponáltsággal érvényesítették tehetségüket a jó együttesben. (s.)

A Magyar Színház Irodájának közleményei:

Takáts Alice

A budapesti színházi évadnak igazi bomba-sikere Szomorú Dezső ragyogó, mélyenszántó gyönyörű drámája: a Takáts Alice. Évek óta nem volt példa olyan nagy sikerre, amint a budapesti Vígyszínházban a Takáts Alice aratott. Hetekig tartó nagyon gondos, nagyon ambiciózus előkészületek után, kedden este mutatják be nálunk a Takáts Alice-t. Kaszab Anna, Tóth Elek, Mészáros Béla, Forgács Sándor, Balázs Samu, Mihályfy László, Czopán Flóri a Takáts Alice főszereplői.

A Takáts Alice a jövő hét négy egy-másutáni estjére van műsorra tűzve.

Amerika legtokéletebb hangos filmje

10, 20, 30 és 40 lejes helyárrakkal.

Különleges nagy filmszenzációja lesz a jövő héten a Magyar Színházban. Szerdától kezdve vetíteni fogják az amerikai filmgyártás szédületes technikájú, gyönyörű és tökéletes hangos, zenélő film-csodáját, a „Fehér árnyak”-at.

Előtte ugyancsak hangos film-ujdonságot vetítenek — „Jean Garber jazz-bandája” címen. A világ leghíresebb jazz-zenekarát fogja láthatni és hallhatni aközönség éppen olyan éléthűen, mintha Newyork legelegánsabb bárjában ülne.

Igazi nagy világvárosi műsor ez, gazdag, változatos, művészi és ennek dacára a Magyar Színház nem emeli egy barnival sem a helyárrakat. Azt akarja, hogy a legszegényebb néposztály is részesülhessen a tökéletes hangos film gyönyörűségében.

Helyárrak: 10, 20, 30 és 40 lej. Előadások kezdete: 3, 5 és 7 órakor.

Mimi Bellamy bünpöre

A Magyar Színház hétfői, keddi nagy film-szenzációja.

A Magyar Színházban hétfőn és kedden a legizgalmasabb bünügyi történetet fogják vetíteni. Címe: „Mimi Bellamy bünpöre”. Hősnője: Betty Bronson, a Ben Hur főszereplője. Előadások kezdete hétfőn és kedden 3, 5 és 7 órakor. Helyárrak: 30, 20 és 10 lej.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap délután 6-kor: Huzd rá cigány. (10-edszer. Sorozatszám 251.) Vasárnap este 9-kor: Sisters. (Operett-ujdonság 3-adszor. Napi bérlet 32. szám, A. Sorozatszám: 252.)

IZSÁK SALAMON

Első Bánáti Szikvizfejgyár és szikvizűveg raktár. — Egyesült Gép- és Fémáruvágyarak R.-T., volt dr. Wagner Budapest nagyromániai kizárólagos képviselete

Timisoara IV. Str. Gen. Fech (Fröhl-u.) 2.

Gyárt:

Szikvizűvegfejkeket és valamennyi e szakmába vágó alkatrészeket.

Allandó nagy raktár cseh gyártmányú szódás és kracherlis üvegekben, továbbá dr. Wagner-féle

szóda és kracherli töltőapparátságokban.

Vállal:

Komplett-szikvizgyári berendezéseket és ócska szifonfejkektöntését,

Legolcsóbb árak!

Késpénzsorsjáték Intézőségétől Cluj, Piața Unirii No 20.

Értesítés!

Az „Albina” Bank által garantált „Késpénzsorsjáték” feltétlen és visszavonhatatlan húzási határnapja

1930. május 20.

Sorsolás helye és terveze: cluj-i városháza Főnyeremény 1,900,000 lei. Ezenkívül 2165 kisebb nyeremény 1,700,000 lei összegben. Nyereményeket közvetlenül az „Albina” fizeti a nyertőknek, amit erre a célra kiállított és másolatban plakátjainkon is olvasható garancia levéllel is biztosít. A sorsolást levezető Bizottság tagjai és a sorsolás mikéntje: Közjegyző, hatóságok kiküldöttéi, sorsjegyvásárló közönség által korlátlan számban választható „bizalmiférfiak” jelenlétében és a legteljesebb nyilvánossággal.

E z e k u t á n,

önmaga és utódai ellen helyre nem hozható hibát követ el, ha nem siet 100 leiert sorsjegyet megvásárolni, amit kaphat az ország minden részében bizományosainknál. Cluj-Kolozsvárt kaphatók: bankokban, összes nyílt üzletekben, fodrász termekben, tözsdékben, végül árusít a

Központi sorsjegyiroda Cluj, Piața Unirii 20, I. emelet

ahonnan postai rendelések is eszközölhetők, előzetes pénzküldés vagy utánvétellel.

Teljes tisztelettel Zsidókérház Sorsjegyesztálya

mania KAC

ordulóban a a KAC pedig elvel veszi fel megerősített lmet a Román ismét fog izonyos, hogy bb játékerőt. épvisel, mint regrutálódo is a Román nyben és így aránnyal — a kerülne ki Blaj (U) ve- sítatea találko lóreláthatólag Anton Mure-

vébként a kö- sítatea II.— V., határbírók

a—KAC ifjú- rgiu, határbi-

a—Haggibbor j, határbírók:

satea—KAC I. esan, határbi-

Uniade.

Siara.

Ma dél- erejét a két ogatott esapa- élé hatalmas- gész futball- ert a közepu- se forog első- ktelen, hogy rak szövetségi átkékosokat ál- sapatokba, ez- ról, hogy fiata etezzenek. A a következő: r. Koller—Hof er—Nansch— orváth—Viertl ka, Zenisek— la—Sinpersky, —Puc—Krato-

pat nyerte a ből jelentik: A ott nemzetközi p óriási érdek k meg. Az első 12:1-re verte ország pedig le együtttest.

or és olasz ratlanul izgal- arányban el- a tussarány is n egybeforva

után ugy dön- pat egy-egy vi- levében és ezek uteni a mérkő- l Patschauer, ott ki a plans- bas asszó 4:4 égződött, mire a győztes tuss lte el. Itt azon g igazságtalan javára és ezzel asz csapatnak

os vicőerse- t meg. Törben k száma, ami tja a sikert. A kor még fo- közül Spitzer, játszanak szép ynek kívülük e favoritja. Ma, k a kardver- t. A verseny- eldöntőt viv- lő 3 helyzetje tőben, amelyet nak le és ame- l a dötőbe. A imnázium tor- mérsékelt be- yára nagyszá- e fogja kísérni t.

Keletben

Hétfőn este 9-kor: Sisters. (4-edszer. Napi bérlet 32. szám, B. Sorozatszám: 253.)

Kedden este háromnegyed 9-kor: Takács Alice. (A budapesti színház idény legszenzációsabb sikerű drámai-ujdonsága. Szomorú Dezső színműve. A Vigszínház legvonzóbb műsordarabja. Premiére-bérlet 35. sz. Sorozatszám: 254.)

Szerdán este háromnegyed 9-kor: Takács Alice. (Ujdonság 2-odszor. Napi bérlet 32. szám, C. Sorozatszám: 255.)

Csütörtökön este háromnegyed 9-kor: Takács Alice. (3-adszor. Napi bérlet 33. szám, A. Sorozatszám: 256.)

Pénteken este háromnegyed 9-kor: Takács Alice. (4-edszer. Napi bérlet 33. szám, B. Sorozatszám: 257.)

Szombaton délután fél 3-kor: Arany-szörű báránnyal. (Operette-ujdonság Kondor Ibolyával, Betegh Béával, Miklóssy Margittal, Benes Ilonával, Solthy Györggyel, Ihasz Aladár-al, Leöveyvel, Réhellyel, Selmecyvel. Bevezető előadást tart: Tereza Bertalan. Sorozatszám: 258.)

Szombaton fél 6 és egynegyed 8 óra-
kor hangos beszélő film-előadás: Fehér
árnyak és Jon Carber Jazz-bandja.
(10, 20, 30, 40 lejes helyárak.)

Szombaton este 9-kor: Huzd rá cigány.
Operette-ujdonság. Bérletszűnetben.
Sorozatszám: 259.)

Vasárnap fél 3-kor: A babatündér. (Dr.
Radnay és neje Fényes Janka tánc-
tanárok személyes rendezésében és
babanövendékeinek föléptével.) —
Utána: Nagy cipőben kis fiú. (Uj-
donság: Marsi Gizivel. Nagyon ol-
csó mozi-helyárakkal: 50, 40, 30, 20
és 10 lejes helyárakkal. Sorozat-
szám: 260.)

Vasárnap este 9-kor: Fráter Loránd
emlék-előadás: I. A kolozsvári ősz-
szesített cigányzenekarok Fráter-
nótái. II. Megemlékezés Fráter Lor-
rándról. III. Fráter-dalok. IV. Akác
virág. (Fráter Loránd 3 felvonásos
operettje. Rendes helyárakkal. Napi
bérlet 33. szám, C. Sorozatszám: 261)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Vasárnap, március 23. délelőtt 11 óra-
kor: „Az éjszaka virága”. (Pola
Negri-vel. Helyárak: 10, 15 és 20 lej.)

Vasárnap délután fél 3 és egynegyed 5
órákor Kolozsvártól utoljára: „Az
elsodort asszony”. (Pola Negri, Olga
Baelanova, Lukács Pál. Helyárak:
10, 20, 30 lej.)

Hétfőn, március 24. 3, 5 és 7 órákor:
„Mimi Bellamy bűnpöre”. (Izgalmas
érdekfeszítő bűnügyi történet 10
felvonásban. Főszereplő: Betty
Bronson, a Ben Hur főszereplője.
Helyárak: 10, 20, 30 lej.)

Kedden, március 25. 3, 5 és 7 órákor:
„Mimi Bellamy bűnpöre”. (Izgalmas,
érdekfeszítő bűnügyi történet 10 fel-
vonásban. Főszereplő: Betty Bron-
son, a Ben Hur főszereplője. Hely-
árak: 10, 20, 30 lej.)

Szerdán, március 26-án: Hangos, zenélő
film-előadás. 10, 20, 30 és 40 lejes
árakkal. „A fehér árnyak” (Ame-
rika legtekélyesebb hangos, zenélő
filmsodája.) Előtte: „Jan Garber
jazz-bandja. (A világ leghíresebb
jazz-zenekara. Hangos, zenélő film-
ujdonság. Helyárak: 10, 20, 30 és 40
lej. Előadások: 3, 5 és 7 órákor.)

Csütörtökön, március 27-én 3, 5 és 7
órákor: „A fehér árnyak” és „Jan
Garber jazz-bandja”. (Helyárak:
10, 20, 30 és 40 lej.)

Pénteken, március 28-án 3, 5 és 7 óra-
kor: „A fehér árnyak” és „Jan Gar-
ber jazz-bandja. (Helyárak: 10, 20,
30 és 40 lej.)

Szombaton, március 29-én fél 6 és egy-
negyed 8 órákor: „A fehér árnyak”
és „Jan Garber jazz-bandja. (Hely-
árak: 10, 20, 30 és 40 lej.)

Vasárnap, március 30-án 5 és 7 órákor
Kolozsvártól utoljára: „A fehér ár-
nyak” és „Jan Garber jazz-bandja.
(Hangos, zenélő amerikai film-at-
trakció. Helyárak: 10, 20, 30, 40 lej.)

Vasárnap délelőtt 11 órákor: „Newyork
éjjel”. (Izgalmas kalandor történet.
Helyárak: 10, 15 és 20 lej.)

CORSO FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor: Atlantic. A
leghatalmasabb filmalkotás. Né-
metül beszélő filmsoda. A „Tita-
nic” katasztrófája. Főszereplő:
Fritz Kortner. Előjáték: Hárfá szó-
ló énekkel.

Vasárnap délelőtt 11 órákor: Matiné.
Atlantic. Olcsó helyárakkal.

Hétfő 5, 7, 9 órákor: Premier: A bosszu.
Főszereplő: Dolores del Rio.

A valódi St. Joachimsthal RADIUM

RADIUMCHEMIA

név alatt kompressor (gyógypárnácska) alakjában megjelent Romániában
A „Radiumchemia” valódi Rádiumot tartalmaz és a cseh állami Rá-
diumművek egyedülálló rádiumkészítménye. Minden csomagolás a cseh
állami Rádiumművek eredeti pecsétjével van ellátva.

A „RADIUMCHEMIA” gyógyereje évszázadokon át tart, házi szer, melynek használata
teljesen veszélytelen. — **Gyógyhatása páratlan.** — Az orvosi tudomány a „Radiumchemia”
gyógyító és fájdalomcsillapító hatását megállapította:

Rheuma	Máj	Gyomor	Furvakulcsok	Cukorhaj
Köszvény	Neuralgia	Iületi gyulladások	Gyulladásos folyamatok	Tüdőbaj
Ischias	Neurasthenia	Gennyes folyamatok	Ére meszesedés	Astma
Vese	Migrén	Pertőző betegségek	Korai öregedés	Bénulás
Epe	Mindenemű fej- fájások	Bőrbetegségek	Vérzegénység	Sápkór
Lép		Sömör	Női bajok	Hasi vizkór

eseteiben. — Használata egyszerű: a párnácska általában a fájdalmas testrésze teendő.
Közvetkezők: CLUJ: SZELE & KONKOLY, Strada Rațiu 3. — Bistrița: Emil Gellner.
— Satu-Mare: Schwarz Simon. — Oradea: Schwartz Márton. — Dej: Sztojka László. —
Sighetul-Marmatiei: Gloria kézművesi üzlet. — Târgu-Mureș: Bucher & Deutsch.

Romániai vezérképviselő: RÉVÉSZ IGNÁC ARAD, Strada Consistorului 31.

SELECT-MOZGO:

Vasárnap: Kozák szerelem, utoljára,
melyen megalótt orosz dráma, fő-
szerepekben Margarete Liwingson
és Lowel Sherman. Műsoron kívül
Charlie Chaplin legújabb elsőran-
gu vigjátéka.

Hétfő: Az itélet, Olga Tschecchowa
egyik legszebb drámája, partnerei
Malcolm Tod és Warwick Ward.

Kedd: Az itélet, Olga Tschecchowa egyik
legsikerültebb drámája. Partnerei
Malcolm Tod és Warwick Ward.

Szerda: Az itélet, melyen megalótt tár-
sadalmi dráma, főszerepekben: Olga
Tschecchowa, Malcolm Tod, War-
wick Ward.

URANIA-MOZGO:

Vasárnap: Levegő királyi utoljára.
Hétfő: Szenzációs dupla műsor: Ho-
gyan kell ma férjet fogni, elsőran-
gu vigjáték, főszerepekben: Niels
Asther és Marion Davies.
Lángol az ég, melyen megalótt
dráma, főszerepekben: James Murray
és Helene Costello.

Kedd: Hogyan kell ma férjet fogni,
modern vigjáték, főszerepekben Niels
Asther és Marion Davies és Lángol
az ég megalótt dráma, fősze-
repekben: James Murray és Helene
Costello.

Szerda: Hogyan kell ma férjet fogni,
nagyserű szalonvigjáték, főszere-
pekben: Niels Asther és Marion Da-
vies és Lángol az ég dráma, fősze-
repekben: Helene Costello és James
Murray.

Jön Don Douglas közkedvelt lovas leg-
újabb filmje: A halál tánca

Rádió műsor

Idő: Középeurópai

Vasárnap, március 23.

Budapest. 10: Egyházi ének a Bazili-
kából. 12.25: Pontos időjelzés, időjárás-
jelentés. Utána a m. kir. Operaház tagjai-
ból alakult zenekar hangversenye. Ver-
di: Nabukodonozor — nyitány. Pierre
Gabriel: Versenymű hárfára. Mozart:
A-dur hegedűverseny, zenekari kíséret-
tel. Haydn: Üstböl szimfónia. 3.30: A
m. kir. Földművelésügyi Minisztérium
rádióelőadásorozata. „A selyemtenyész
tés mai módja hazánkban.” 4: Rádió
Szabad Egyetem. „Küzdök a fogyasztó
piacokért”. „Népies gyermekdalok”.
Mikszáth Kálmán novellái: Az ügyes-
bajos ember. A kaszát vásárló paraszt.
Utána pontos időjelzés, időjárásjelentés.
5.15: Másfélóra könnyű zene. Pécsi: Gyó-
zelmű zászoló alatt — induló. Pazeller:
Keleti nő — keringő. Huszka: Gül baba
— nyitány. Morena: Risi-bisi — egyve-
leg. Benedix: A pillangó — jellemkép.
Hack: Romantikus szerenád. Lanner: A
schönbrunnai — keringő. Línke: Ku-
kokama Estapo — jellemkép. Arman-
dola: A cirkuszban. Pischke: Rádió-in-
duló. 6.45: Részletes sporteredmények.
7: Cselényi József magyar nótákat éne-
kel Barna Sándor és cigányzenekara-
nak kíséretével. 7.45: Dela Lipinskaja
orosz hangversenyének n. dalestej. 8
óra 15: Vigjáték-előadás a Studióból. „A
bajusz”. A magyar dalokat Horváth
Gyula és cigányzenekara játssa. 10.20:
Pontos időjelzés, időjárásjelentés, sport-
eredmények. Majd: Magyar Imre és ci-
gányzenekarának hangversenye a Hun-
gária-szallóból.

Belgrád. 20: Zágráb. Utána esetleg
külföldi állomások közvetítése.

Berlin. 19.30: Kerr Alfréd napi meg-
jegyzései. 20: Filharmonikus hangver-
seny. Utána hírek és 0.30-ig tánczene.

Pozsony. 19: Prága. 20: Kassa. 21:

Tánczene. 22: Prága. 22.15: Brünn.

Breslau. 22.35—24: Jazz.

Brünn. 22: Janáček zeneszerző művei

22: Prága. 22.15: Kávéházi zene.

Bruxellese. 19: Hegedűjáték. 19.30:
Gramofon. 21.15: Orgonaverseny belga
szerzők műveiből a karmelita templom-
ában. 22: Rádiózenekar.

Bukarest. 11.20: Rádiózenekar. 16: A
Sibiceanu-zenekar játéka. 19: Gramo-
fon. 20: Stern hangversenyének n. dal
estje. 20.45: Negoesu-Cerkez zongora-
művész játéka. 21.15: Filip hegedű-
művész játéka.

Frankfurt. 16.20: Bizet: „Carmen” e.
operája gramofonon. 19: Sportreminisz-
terciák gramofonon a Németország-
Olaszország mérkőzésből. 20:—0.30-ig
Stuttgart.

Hamburg. 20: Kálmán: „Csárdáski-
rálynő” e. operettje. 23: Tánczene.

Kalundborg. 19.30: Hangverseny az
odensei dómból. 20: Szórakoztató zene.
20.50: Bergsjöe dán költő felolvasása
dalokkal. 21.35: Fabricius Ödön cselló-
művész orosz szerzőkből játszik. 22: Szó-
rakoztató zene. 23—0.30: Tánczene, köz-
be nharangjáték.

Kassa. 19: Rádiózenekar. 20: Dvor-
zsák-est. 20.30: Strauss Richard: Szoná-
ta. 21: Pozsony. 22: Prága. 22.15: Brünn

Köln. 19.30: Tancóra. 20: Operarész-
letek. Utána 24-ig gramofon-jazz.

Königsberg. 20.15: Népszerű hangver-
seny. Utána hírek és tánczene.

Königswusterhausen. Hamburg. Utá-
na Berlin.

Krakkó. 19.10: A szív cirógatása. Női
óra zenével. 20.15: Hangverseny. 21.45:
Varsó. 23: Tánczene.

Leipzig. 19.30: Fuvózenekar. 21: A
rádiózenekar hangversenye. Utána 0.30-ig
tánczene.

Midland Regional. 22.05: Rádiózene-
kar.

Milánó. 20-ig: Vacsorai zene. 20.30: A
lengyel zene estje, Witt szopránének-
es közreműködésével. Utána 0.30-ig
könnyű zene.

Mor. Ostrava. 19.22: Brünn. 22: Prá-
ga. 22.15: Brünn.

München. 19.30: Az állatok elembere-
sedése. 20: Népszerű hangverseny. Majd
24-ig kávéházi zene.

Nápoly. 21.02: Könnyű zene.

Prága. 20.05: Szórakoztató zene. 21:
Gramofontánczene. 22.15: Közvetítés a
Vínóhrady népházból.

Riga. 19.05—21.30: Népszerű zene. 21.30
—23: Tánczene.

Róma. 21.02: Szimfonikus hangver-
seny Selvaggi vezényletével.

Stockholm. 21.40—23: Hangverseny.
Stuttgart. 20: Pergolese: „A hűséges
zenemester” e. operája. 22: Szórakoztató
zene. Utána 0.30-ig gramofon-tánczene.

Torinó. 20—20.30: Hajós: A fekete
Pierrot e. operettje. 24-ig tánczene.

Toulouse. 10.50: Harmonikázás. 20.30:
Műdalok. 21.25: Vigoperák részletei. 22:
Szalonzene, majd harmonikázás és
dalok.

Varsó. 20.15: A varsói filharmoniku-
sok hangversenye. 21.45: Hangjáték. 23:
Tánczene.

Bécs. 17.10: Népszerű kamaratűs.
Schumann: Keleti képek. Fuhrmeister:
Gavott. Tarantella. Klein: Szerenád.
Thomas: Valse Caprice. Moser: Strauss
János-egyveleg. 19.25: Az Anita Ast né-
gyes Berger vonónegyest játsza. 20.05:
Eysler: Az asszonyfaló e. operettje.

Zágráb. 17: Tánczene.

Zürich. 16: Könnyű zene.

Hétfő, március 24.

Budapest. 9.15: Gramofonhangverseny
Rossini: Seviliai borbély — nyitány.
Bizet: Carmen virágária. Planquette:
Cornevillei harangok. Lehár: Friderike
Egy fiú meglátott egy rózsát. Thomas:
Mignon — nyitány. Schubert: Susogó

szellő. A bagdadi borbély. Ford: A
Merrimekerek vig karneválja. Siede:
Kinai szerenád. M. L. Lake: Madárke-
reskedésben. Myddleton: Odalent délen.
Ányos Laci: Vig Miklósnak jökeve
van. Dr. Kárpáthy—Tamássy: A ragyo-
gó mindenét. Nádor Jóska: Kadarka nó-
ta. 9.30: Hírek. 12: Déli harangzó az
Egyetemi templomból, időjárásjelentés.
12.05: A rádió házikvartettjének hang-
versenye. Bizet: A perthi lány — ábr-
ránd. Szeremi: Szomorú dal. Rameau:
Rigandon. Kárpát Zoltán dr.: Dési em-
lék — keringő. Kalmár Tibor: Új me-
lodiák — slowfox. Farnos E.: Fekete
lány — tangó. 12.25: Hírek. 4: Asszo-
nyok tanácsadója. 4.45: Pontos időjelzés,
időjárásjelentés, hírek. 5: Tót-magyar
nyelvoktatás. 5.25: Lukinich Imre dr.
egy. ny. r. tanár előadása: „Magyaror-
szág történelme életrajzokban.” 6: A m.
kir. 1. honvédegyezred zenekarának
hangversenye. Fuvózenekari hangver-
seny. Történelmi. — volt hadseregbeli
régí indulók. „Prin Eugen” induló 1717-
ből. Baró Trenk pandurok indulója
1741-ből. Fuchs: Mária Terézia indulója.
Fuchs: Thianoi gr. Daun-induló 1760-
ból. Régi hadseregbeli indulók. Achleit-
ner: „Seifertitz” indulója. Jurek:
„Deutschmeister”. Wagner F.: „Unter
dem Doppeladler” induló. Wagner: Jön-
nek a bosnyákok. Új hadseregbeli indu-
lók. Striezl: volt IV. honvédkerületi in-
duló. Lehár: Losonczy induló. Bacho:
Ludovica induló. Fricsay: Nem, nem,
soha — induló. 7.10: Német nyelvokta-
tás. 7.40: Rádió amatőrösorozat. „Kosov-
ki Bozuri” dalsorozat. Harom népdal.
Parasztalok furulyán előadva. Szőlő,
duo, harmonika kísérettel. Népdalok du-
dán előadva. Népdalok harmonikán elő-
adva. Dal és Kolo. Népdal. Mokran-
jatz: Ohrid „Rukovet” dala előadja az
„Obilic” akadémiai dalegyetel vegyes-
kar. Kstic Péter: Szerb táncok. Szlo-
vén és horvát népdalok. Mokranjatz:
„V. Rukovet” — hazából, előadja az
„Obilic” akadémiai dalegyetel vegyeska-
ra. 10.15: Pontos időjelzés, időjárásje-
lés, hírek. Majd belbeceni Kiss Béla és
cigányzenekarának hangversenye.

Belgrád. 18.30: Nagy ünnepi hangver-
seny. 20.30: Délszláv-est a nemzetközi
műsorcsere keretében. 22.15: Szállodai
zene.

Pozsony. 19.05: Kassa. 20.30—22.15:
Prága. 22.20—23: Mor. Ostrava.

Breslau. 20.30: Hendel: Sámson című
oratoriuma.

Brünn. 19.05: Rádiókabaré. 20.30: Prá-
ga. Utána 23-ig Mor. Ostrava.

Riga. 19.03—21.30: Népszerű hangv.
21.30: Egy író felolvasása. 22—23: Gramo-
fon.

Róma. 17.30: Rota Mária szopráné-
keső hangversenye. 21.02: Nápolyi zene

Torinó. 20.30: Landowska Vanda kla-
viesembalo-művész hangversenye a
rádió-zenekar közreműködésével.

Toulouse. 20: Műdalok. Szimfonikus
zenekar. 21.25: Dalok.

Varsó. 20.30: Nemzetközi hangv.

Bécs. 19.30: A Geiger zenekar. 22:
Jazz.

Bukarest. 19: Gramofon. 20: A Capel-
leanu-négyes Beethoven II. vonónégye-
sét játsza. 20.45: Felóra vidám zene.
21.15: Dvorzsák: Esz-dur négyese.

Hamburg. 20.15: Beethoven-hangver-
seny Hagemann berlini hegedűművész
közreműködésével a flensburgi városi
zenekar előadásában. 1. B-dur hegedű-
verseny. 2. Eroica. 22.30: Tánczene éj-
félig.

Kalundborg. 19.35: Felolvasás zené-
vel. 20.25: Heilberg egyfelvonásos zenés
vigjátéka. 22: Kamarazene. 23: Tánc-
zene. 24: Harangjáték.

Kassa. 20.30—22.15: Prága. 20.20: Mor.
Ostrava.

Köln. 20: Spinelli: Az alsó kikötőben
e. operája. Leoncavallo: Bajazzók e. ope-
rája, az opera után 24-ig tánczene.

Königsberg. 20: Fischer Zsuzsanna
berlini zongoraművész játéka. 20.45:
Hammerling Róbert író emlékestje. 21
óra 15: Katonazene. 22.15: Gramafon-
tánczene.

Königswusterhausen. 20: Berlin. 20 ó.
30: Belgrád. Utána Berlin.

Krakkó. 20.30: Nemzetközi hangver-
seny Belgrádból. 22—24: Varsó.

Leipzig. 21.30: Hangverseny. Utána:
24-ig gramofon-tánczene.

Midland Regional. 22.25: Nemzeti mű-
sor. 23.30—24: London Regional.

Milánó. 19.15: Vacsorai zene. 20.20:
Milánó. 20.30: Donizetti: „Mari, az ezred
leánya” e. operája. Utána 24-ig: Kön-
nyű zene.

Nápoly. 17: Dalok és szavaltatok. 21.02
Verdi: Ernáni e. operája.

Prága. 20: A joszsláv népdal. 20.30
—22.15: Szerb népdalok. Utána 23-ig:
Mor. Ostrava.

As Uj Kelet
(az éjszaka)

Magyar
színház

Magyar
színház

Magyar
színház

Magyar
színház

Magyar
színház

Magyar
színház

Magyar
színház

Magyar
színház

Magyar
színház

Magyar
színház

Magyar
színház

Magyar
színház

Magyar
színház

Magyar
színház

Magyar
színház

Magyar
színház

Magyar
színház

Magyar
színház